

BUDGETAFTALE FOR KØBENHAVN 2019

AFTALE OM BUDGET FOR 2019 ER INDGÅET
MELLEM FØLGENDE PARTER:

SOCIALDEMOKRATIET
RADIKALE VENSTRE
SOCIALISTISK FOLKEPARTI
VENSTRE
DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI
DANSK FOLKEPARTI
LIBERAL ALLIANCE

Indholdsfortegnelse	
Økonomiudvalget	7
Miljø- og sundhedsskadelige stoffer i kommunens bygninger (Radon og MgO)	7
Brandsikring i De Gamles By	7
Sikkerhedssegmentering af Københavns Kommunes datanetværk	7
Kvantums driftsorganisation og driftsvederlag	7
Børne- og Ungdomsudvalget	8
3-sporet skole på Sluseholmen	8
3-sporet Nordøst Amager Skole	8
Restfinansiering til 3-sporet skole i Kødbyen	8
Planlægningsbevilling til ny skole i Nordhavn	8
Supplerende anlægsbevilling til genhusning og tidlig opstart af Skolen i Sydhavnen	9
Planlægningsbevilling til en 3-sporet skole i De Gamles By	9
Restfinansiering til specialskolepladser på Frederiksgård Skole etape 1	9
Planlægningsbevilling til 176 specialundervisningspladser	10
Tidlig opstart og kapacitetsafhjælpende foranstaltninger til 80 specialundervisningspladser	10
Flytning og udvidelse af EAT centralkøkken	10
Ny kapacitet på daginstitutionsområdet	10
Samarbejde om ventelister på dagtilbud	11
Daginstitution på Klitmøllervej	11
Pulje til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger på skole-, fritids- og dagtilbudsområdet	11
Renovering af legepladser på skoler og i daginstitutioner	12
Renovering og vedligehold af køkkener i daginstitutioner	12
Børne- og ungdomstandpleje på Nørrebro	12
Tilbageførsel af midler og ombygning af fritidstilbud i Skodsborggade	12
Sikker drift af Aula og Meebook	13
Databeskyttelsesforordning	13
Teknik- og Miljøudvalget	13
Midlertidig renovering af Svanemøllen Pier	13
Indtægtsudfordring vedrørende containerafgifter	13
Kultur- og fritidsudvalget	14
Europa-Parlamentsvalg 2019	14
Amager Bakke	14
Opgradering af Danmarks Rostadion	14
Beskæftigelses- og integrationsudvalget	14
Bortfald af refusion	14

IT-understøttelse vedr. ydelsesrefusion.....	14
Rehabiliteringsindsats - retskrav	15
Flytning og nye lokaliteter til borgere i nytteindsats	15
Kvalitetssikring og leverandørstyring af danskuddannelse	15
Midlertidig indkvartering af flygtninge.....	15
Sundheds- og Omsorgsudvalget.....	16
Dimensioneringsaftale vedr. elevløn til SOSU-uddannelserne	16
Socialudvalget.....	16
Botilbud til borgere med sindslidelse	16
Planlægningsbevilling til botilbud på Beauvaisgrunden.....	16
Planlægningsbevilling til botilbud til unge borgere med autisme i indre by.....	17
Nyt botilbud til borgere med erhvervet hjerneskade i Valby Syd	17
Ambulant alkoholbehandling	17
Kofoeds Minde – objektiv finansiering.....	18
Midlertidig lukning af krisecenteret Baltic	18
Specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade	18
Præcisering fra Ankestyrelsen – rengøringsindsats til særligt udsatte borgere	18
Køb af botilbudspladser på handicapområdet til håndtering af påbud	19
Ændret takst på herberger og krisecentre	19
Særlige psykiatriske pladser i regionalt regi.....	19
Overholdelse af forsyningsforpligtelse på botilbudsområdet.....	19
Grøn by	20
Grøn balance – og mere brug af det grønne	20
Ren luft og ren by	21
Analyse af alternative energikilder til krydstogtskibe	21
Skærpet miljøkrav til leverandørkøretøjer og grøn varelevering.....	21
Accelereret indfasning af elbusser i København til 2025	22
Fuld udnyttelse af mulighederne i national klimaplan.....	22
Renhold i byrum med behov for ekstra indsats	22
Havnebusser til Nordhavn og flere stoppesteder i Inderhavnen	22
Euro 6D norm for busser, der anvendes i institutioner og skoler	23
Øget viden om sundhedsskadelige virkninger af luftforurening i København.....	23
Ny teknologi til at nedbringe luftforureningen ved daginstitutioner - pilotprojekt.....	23
Socialområdet.....	23
Styrkelse af psykiatriområdet.....	23
Styrkelse af handicapområdet.....	24

Styrkelse af hjemløseområdet.....	24
Fastholdelse af aktivitetsniveau og åbningstider i stofindtagelsesrummet H17	24
Styrket nærmiljø i bydele med stofindtag i det åbne rum (stofscenen)	24
Børn og unge med sorg	24
Kringlebakken og FAKTI	25
Hellebro	25
Supplerende anlægsbevilling til nyt botilbud til unge med udviklingshæmning	25
Videreførelse af sundhedsteam til udsatte hjemløse	25
Moderniseringsplan på socialområdet.....	25
Byhaverne på Sundholm.....	26
Børneområdet	26
Stigende dækningsgrader på specialområdet.....	26
Høj kvalitetsdagtilbud - pilotprojekt.....	26
Mad på Ellebjerg skole	27
Udvidet åbningstid i klubber	27
Øgede normeringer i vuggestuer	27
Sundhed og ældre	27
Nyt Center for Diabetes på Møllegade.....	27
Konvertering af ni plejeboliger til demensboliger.....	27
Forebyggende kurser for unge og voksne med symptomer på angst.....	28
Terapihaver.....	28
Rettidig opsporing af borgere med demens.....	28
Tilbagerulning af effektivisering vedr. årlig hovedrengøring og tilskud til ældremad	28
Udbredelse af HPV-vaccination til alle skoler.....	28
Årlig musikfestival for ældre - udvidelse	29
Udmøntning af midler fra Økonomiaftale 2019 på ældre- og sundhedsområdet.....	29
Erhvervstaskforce	29
Forbedret servicekultur	29
Afdækning af potentiale for flere erhvervsparkeringspladser	30
Mere virksomhedssamarbejde i folkeskolen.....	30
Forbedring af beskæftigelsesindsatsen – inkl. lavere sagsstammer	30
Kvalificeret arbejdskraft	31
Erhvervspolitiske rammer	31
Tilgængelighed	32
Beskæftigelse og Erhverv	32
Lavere sagsstammer i Jobcenter København	32

Implementering af anbefalinger fra taskforcen for førtidspension og fleksjob	32
Særlig beskæftigelsesindsats i udsatte boligområder (Mjølnerparken)	33
Fremskudt beskæftigelsesindsats i Tingbjerg og Urbanplanen	33
Fremskudt beskæftigelsesindsats i Sydhavnen	33
Samarbejdsportal	33
Lære- og elevpladser	33
Pulje til megaevents	34
City of Congresses	34
Sikker by	34
Sikker By-strategi	34
Øget renholdelse	34
Infrastruktur og byudvikling	35
Gebyrfritagelse på byggesager	35
Øget drift til metroforpladser og reetablering af 3 metrobyggepladser	35
Drift af belysning ved nyanlagte private fællesveje udført af private bygherrer	35
Ubalance på parkeringsområdet	36
Øget miljødifferentiering af beboerlicenser (parkering)	36
Manglende finansiering vedr. forprojekteringer og reovering på en række parkeringsanlæg samt Langebros	36
Tunnel til Nordhavn	36
Finansieringsudfordring på byggesagsområdet sfa. gebyrberegningsmodel og ændret lovgivning	37
Kloakering af kolonihaver	37
Øget tilgængelighed for trafikanter med nedsat funktionsevne	37
Videreførelse af yderligere parkeringspladser ved kommunale institutioner	38
Parkeringsstillinger	38
Cykelpakke	38
Idræt	39
Foranalyse vedr. Ketsjersportens Hus	39
Planlægningsbevilling til omklædning i Sundby Boldklub	39
Hafnia-Hallen – etablering af toiletter og omklædningsrum	39
Videreførelse af weekendåbent i Tingbjerg Svømmehal	39
Kunstgræsbaner i Kulbaneparken og i Nørrebroparken	40
Dræning af fodboldbaner på Damhusengen	40
Pulje til kunstgræsbaner	40
Planlægningsbevilling til svømmehal på Beauvaisgrunden	40
Kultur	41

Videreførelse af Festivalpuljen	41
Tilbagerulning af hjemtagelse af opgaver i Wonderful Copenhagen.....	41
Tilbagerulning af effektivisering vedr. Team Copenhagen.....	41
Copenhagen 2021 – Worldpride og Eurogames.....	41
Tour de France.....	42
Anemonen	42
Demokratiets Hus.....	42
Flytning af Valby Bibliotek, renovering af Valby Kulturhus og helhedsplan for Toftegårds Plads	42
Copenhagen Contemporary	43
Jødisk Filmfestival.....	43
Videreførelse af fri adgang til pensionister og førtidspensionister til Thorvaldsens Museum og Nikolaj Kunsthal.....	43
EnergiCenter Voldparken	43
Øvrige	44
Afledt drift til en række nye anlægsprojekter	44
Tingbjerg-Husum byudviklingsstrategi	44
Boligsociale helhedsplaner	44
Videreførelse af tilskud til Sabaah.....	44
Lukning af Innovationshuset	44
Den tværgående analyseenhed.....	44
Social dumping – pilotprojekt med ID-ordning	45
Målsætning om reduktion af de administrative udgifter	45
Samling af ejendomsdrift	46
Digitale løsninger - IT-redegørelse for Københavns Kommune	46
Ekstra praktikpladser til erhvervsuddannelseselever.....	47
Styrket indkøbsorganisation.....	47
Mere byggeri for pengene og smartere brug af m2.....	48
Principper for opgørelse af fremtidigt kapacitetsbehov	48
Indvendig vedligeholdelse.....	49
Udmøntning af puljer	49
Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer	49
Udmøntning af investeringspuljerne.....	50
Finansiering	51
Økonomiske rammer for budget 2019.....	51
Budgetforudsætninger	52
Effektiviseringsstrategi	53

Strategi for smarte investeringer (investeringspuljerne)	53
Aftaleoverholdelse og budgetprincipper	54
Budgetoverholdelse/overførselssag.....	55
Håndtering af forventet merforbrug i 2018	55
Opfølgning på puljer til afledt drift ifm. halvårsregnskab	55
Nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet via merindtægter fra ejendomssalg	55
Grundkøb.....	56
Løsning for Ørestad Fælled Kvarter	57
Byggefelter	59

Økonomiudvalget

Miljø- og sundhedsskadelige stoffer i kommunens bygninger (Radon og MgO)

Målinger har vist forhøjede mængder radon i en række kommunale bygninger. Parterne er enige om at igangsætte radonsikring af 29 daginstitutioner og igangsætte målinger af radonkoncentrationer i øvrige kommunale bygninger.

Der afsættes:

- 3,2 mio. kr. på anlæg i 2019 til nedbringelse af radonniveau i 29 institutioner
- 9,4 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2022 til radonmåleprogram vedr. kommunens bygninger

Parterne noterer sig, at der tilbageføres 25,0 mio. kr. til kassen vedr. et mindreforbrug til udbedring af byggerier med MgO-plader (budget 2018), som indgår i finansieringen til budget 2019.

Brandsikring i De Gamles By

Parterne er enige om at brandsikre plejecentret Slottet i De Gamles By. Parterne noterer sig, at et mindreforbrug på 7,0 mio. kr. fra bevilling til brandsikring i budget 2017 indgår som medfinansiering.

Der afsættes:

- 53,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2021 til brandsikring af Agnes Henningsensvej 5 (Slottet)
- 7,0 mio. kr. i mindreudgifter, som medfinansierer indsatsen

Parterne er enige om, at finansiering til brandsikring af de resterende plejeboliger i De Gamles By henvises til forhandlingerne om overførselsagen 2018-2019.

Sikkerhedssegmentering af Københavns Kommunes datanetværk

For at mindske konsekvenserne ved et cyberangreb mod kommunen, er parterne enige om at afsætte midler til at anskaffe og implementere en IT-løsning, som kan opdele kommunens netværk i flere mindre områder.

Der afsættes:

- 8,8 mio. kr. på anlæg i 2019 til IT-løsning til opdeling af datanetværk

Kvantums driftsorganisation og driftsvederlag

For at understøtte stabil og sikker drift samt realisering af potentialet ved kommunens nye økonomisystem, er parterne enige om at afsætte midler til driftsorganisation samt forøget driftsvederlag vedrørende økonomisystemerne Kvantum og Opus Debitor.

Der afsættes:

- 14,0 mio. kr. på service i 2019-2022 og 17,3 mio. kr. fra 2023 og frem

Børne- og Ungdomsudvalget

3-sporet skole på Sluseholmen

Behovet for skolekapacitet i Sydhavnen er stigende. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til en ny 3-sporet skole på Sluseholmen med tilhørende idrætshal og eventuelt madskole, såfremt planlægningsfasen konkluderer, at det er muligt. Anlægsbevillingen afsættes på grundlag af maksimalpriser og et vejledende tillæg for stedsspecifikke udgifter på 20 pct., og der kan være behov for at revidere økonomien efter endt planlægningsfase.

Der afsættes:

- 453,4 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2023 til en 3-sporet skole med idrætshal og hvis muligt madskole
- 4,2 mio. kr. på service i 2022 og frem til udvendig vedligehold af skolen og parkeringsanlæg samt drift af idrætshal

3-sporet Nordøst Amager Skole

For at dække det stigende behov for skolekapacitet på Nordøst Amager, er parterne enige om at afsætte midler til etablering af en ny 3-sporet skole på Holmbladsgade 113 med tilhørende idrætshal.

Der afsættes:

- 374,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2022 til etablering af 3-sporet skole og idrætshal
- 3,8 mio. kr. på service i 2022 og frem til udvendig vedligehold af skolen og drift af idrætshal

Restfinansiering til 3-sporet skole i Kødbyen

I budget 2017 blev det besluttet, at 172,5 mio. kr. afsat i budget 2016 til udvidelse af Gasværksvejens Skole i stedet anvendes til delfinansiering af ny 3-sporet skole i Kødbyen. Parterne er enige om at afsætte restfinansieringen til en 3-sporet skole i Kødbyen med tilhørende madskole og idrætshal, som skal dække behovet for skolekapacitet på Vesterbro.

Der afsættes:

- 333,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2024 til 3-sporet skole i Kødbyen inkl. madskole og skoleidrætshal
- 4,0 mio. kr. på service i 2023 og frem til udvendig vedligehold og drift af idrætshal
- 0,9 mio. kr. på service i 2018 og 5,1 mio. kr. i 2019 og frem til nedskrivning af indtægtskrav og reservationsleje

Planlægningsbevilling til ny skole i Nordhavn

Der er behov for ny skolekapacitet i Nordhavn. Parterne er enige om at afsætte midler til planlægning af en ny 4-sporet skole med KKFO, fritids- og juniorklubpladser samt specialskolepladser. Parterne er desuden enige om at afsætte midler til planlægning af madskole, idrætshal, bibliotek og ungdomsklub.

Der afsættes:

- 9,5 i mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2020 til en planlægningsbevilling

Supplerende anlægsbevilling til genhusning og tidlig opstart af Skolen i Sydhavnen

For at rumme det stigende antal elever skal Skolen i Sydhavnen udvides til en 4-sporet skole. Parterne er enige om at afsætte midler til genhusning og tidlig opstart af Skolen i Sydhavnen.

Der afsættes:

- 38,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2021 til tidlig opstart og genhusning af dele af skolen
- 1,3 mio. kr. årligt på service i 2019-2021 i afledte driftsudgifter

Planlægningsbevilling til en 3-sporet skole i De Gamles By

Behovet for skolekapacitet på Nørrebro er stigende, derfor er parterne enige om at afsætte midler til planlægning af en ny 3-sporet skole i De Gamles By på Nørrebro med tilhørende idrætshal og mad-skole. Parterne er derudover enige om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, og Børne- og Ungdomsforvaltningen samt med lokal inddragelse udarbejder en helhedsplan for De Gamles By, der skal sikre den rette balance mellem kommunale funktioner og grønne arealer i De Gamles By. Den nye skole skal ligge på den grund, der i dag huser Sundheds- og Omsorgsforvaltningens administration. Derfor skal der afsættes midler til indgåelse af nyt lejemål til Sundhed- og Omsorgsforvaltningen.

Der afsættes:

- 9,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2020 til planlægning af en ny 3-sporet skole på Nørrebro med tilhørende idrætshal og madskole
- 2,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til udarbejdelse af ny helhedsplan for De Gamles By
- 4,5 mio. kr. på anlæg i 2019 til indretning og aptering af lokaler til Sundhed- og Omsorgsforvaltningen
- 1,5 mio. kr. på service i 2019 og 2,9 mio. kr. i 2020 og frem til nyt administrativt lejemål
- 1,9 mio. kr. på service i 2019 og 3,8 mio. kr. i 2020 og frem til tabt husleje

71,9 mio. kr. på finansposter til deponering til nyt lejemål til Sundhed- og Omsorgsforvaltningens administration anvises på lånerammen i 2019. Øvrige flytteomkostninger finansieres ifm. budget 2020 eller budget 2021

Restfinansiering til specialskolepladser på Frederiksgård Skole etape 1

I overførselssagen 2017-2018 blev der afsat 11,9 mio. kr. til en udvidelse af Frederiksgård Skole med 14 nye specialskole pladser. Der er behov for yderligere anlægsmidler for at gennemføre og færdiggøre ombygningen. Parterne er derfor enige om at afsætte anlægsmidler til restfinansiering af udvidelsen af Frederiksgård Skole.

Der afsættes:

- 9,2 mio. kr. på anlæg i 2018 til restfinansiering af udvidelsen af Frederiksgård Skole

Planlægningsbevilling til 176 specialundervisningspladser

Parterne er enige om at afsætte midler til planlægning af 176 specialundervisningspladser fordelt på Frederiksgård Skole, Skolen på Strandboulevarden og Kirkebjerg Skole til at dække behovet i 2021, samt til planlægningen af en madskole på Skolen på Strandboulevarden.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2019 til planlægning af 14 pladser på Frederiksgård skole (etape 2)
- 4,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2019 til planlægning af 120 pladser på Skolen på Strandboulevarden og madskole
- 3,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2019 til planlægning af 42 pladser på Kirkebjerg Skole

Tidlig opstart og kapacitetsafhjælpende foranstaltninger til 80 specialundervisningspladser

Der er behov for at sikre det nødvendige antal pladser på specialområdet til skolestart 2019, indtil de permanente udvidelser af specialpladser står færdige. Parterne er enige om at afsætte anlægsmidler til tidlig opstart og kapacitetsafhjælpende foranstaltninger til 80 specialundervisningspladser.

Der afsættes:

- 39,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til tidlig opstart af 80 specialundervisningspladser
- 1,5 mio. kr. på service i 2019 til tidlig opstart

Flytning og udvidelse af EAT centralkøkken

Den stigende efterspørgsel efter EAT skolemad og utidssvarende køkkenfaciliteter medfører, at produktionen af EAT skolemaden ikke kan følge med efterspørgslen. Der etableres derfor nyt produktionskøkken.

Der afsættes:

- 115,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2022
- 0,5 mio. kr. på service i 2021 og frem til vedligehold

Ny kapacitet på daginstitutionsområdet

Det stigende børnetal i København medfører behov for at øge kapaciteten på daginstitutionsområdet. For at imødekomme behovet er parterne enige om at afsætte midler til planlægning og etablering af nye daginstitutioner, samt til køb af nøglefærdige daginstitutioner.

Der afsættes:

- 24,2 mio. kr. på anlæg i 2019 til planlægning af 64 daginstitutionsgrupper
- 123,9 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2024 til etablering af en 14 gruppers daginstitution ved Damhusengens Skole
- 0,5 mio. kr. på service i 2024 og frem til vedligehold af daginstitution ved Damhusengens skole
- 3,6 mio. kr. på anlæg i 2019 til køb, istandsættelse og en ½-gruppes udvidelse af udflytterinstitution

- 0,2 mio. kr. på service i 2019 og frem til vedligehold af udflytterinstitution
- 120,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2022 til udvidelse af daginstitutionen Ringertoften 1 med 13 grupper og reetablering af 1 gruppe
- 0,5 mio. kr. på service i 2021 og frem til vedligehold af daginstitutionen Ringertoften 1
- 51,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2020 til etablering af 5 gruppers daginstitution på Skellet 18
- 0,4 mio. kr. på service i 2019 og 0,8 mio. kr. i 2020 til leje af pavilloner
- 0,2 mio. kr. på service i 2020 og frem til vedligehold af daginstitution på Skellet 18
- 88,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2020 til etablering af en ny 12 gruppers daginstitution på Lybækgade
- 0,4 mio. kr. på service i 2020 og frem til vedligehold af daginstitution på Lybækgade
- 142,9 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2021 til køb af 24 nøglefærdige daginstitutioner
- 0,4 mio. kr. på service i 2022 og frem til vedligehold af 24 nøglefærdige daginstitutioner
- 2,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2021 til leje af nøglefærdige daginstitutioner

Parterne noterer sig, at 25,0 mio. kr. på finansposter til deponering i forbindelse med leje af grupper i nøglefærdig daginstitution anvendes på lånerammen i 2019.

Midlerne til de nøglefærdige daginstitutioner afsættes i forlængelse af puljen til nøglefærdige daginstitutioner, vedtaget med budget 2018, og forventes at kunne afhjælpe behovet på Amager Nord-øst og Vesterbro/ Kgs. Enghave og Nørrebro.

Samarbejde om ventelister på dagtilbud

Parterne er enige om, at Pladsanvisningen løbende skal samarbejde om muligheden for at udnytte ledige pladser i dagtilbud i omkringliggende kommuner.

Daginstitution på Klitmøllervej

Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af ny daginstitution med 8 grupper på Klitmøllervej 20.

Der afsættes:

- 51,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2020
- 0,2 mio. kr. på service i 2020 og 0,3 mio. kr. i 2021 og frem til vedligehold

Parterne noterer sig, at der tilbageføres et mindreforbrug på 52,1 mio. kr. fra anlægsbevillingen til daginstitution på Ålekistevej udmøntet af Borgerrepræsentationen i juni 2013, som indgår i finansieringen af budget 2019.

Pulje til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger på skole-, fritids- og dagtilbudsområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til en pulje til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger til mindre udvidelsesprojekter på skoler, fritidshjem og daginstitutioner, der har akutte kapacitetsudfordringer samt til screening af eksisterende kvadratmeter.

Der afsættes:

- 25 mio. kr. på anlæg i 2019 i en pulje

Renovering af legepladser på skoler og i daginstitutioner

Parterne er enige om at afsætte midler til renovering af legepladser på skoler og daginstitutioner i 2019.

Der afsættes:

- 8,0 mio. kr. på anlæg i 2019

Renovering og vedligehold af køkkener i daginstitutioner

Parterne enige om at afsætte midler til renovering af køkkener i daginstitutioner i 2019.

Der afsættes:

- 7,0 mio. kr. på anlæg i 2019

Børne- og ungdomstandpleje på Nørrebro

Hvis den vedtagne udbygning af Guldberg Skole skal gennemføres, skal der flyttes 15 tandlægestole fra skolen. Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af skoletandlæge i den ledige etage (råhus uden udeareal), der indgår i købet af en nøglefærdig daginstitution på Nørrebro.

Der afsættes:

- 28,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2021 til planlægnings- og anlægsbevilling til køb af råhus til skoletandlæge
- 0,7 mio. kr. på service i 2021 og frem til drift og vedligehold

Tilbageførsel af midler og ombygning af fritidstilbud i Skodsborggade

Kommunen har fået en tidsubegrænset lejekontrakt på Skodsborggade, der huser Fritidscenter Ydre Nørrebro.

Parterne er enige om at:

- 5,0 mio. kr. i 2019 af de afsatte anlægsmidler omdisponeres til ombygning af Skodsborggade således, at Fritidscenter Ydre Nørrebro kan anvende lokalerne

Parterne noterer sig, at der tilbageføres et mindreforbrug på 22,7 mio. kr. på anlæg fra bevillingen til genhusning af fritidsinstitutionen ved Nørrebro Park Skole og Fritidscenter Ydre Nørrebro, afsat i overførelsessagen 2017-2018, som indgår i finansieringen af budget 2019.

Fleksibelt dagtilbud

Parterne er enige om at afsætte midler til at sikre god implementering af de nye tiltag, der følger af en ændring i dagtilbudsloven. Børne- og Ungdomsforvaltningen forventer flere udgifter end forudsat i Aftale om kommunernes økonomi for 2019.

Der afsættes:

- 1,7 mio. kr. på service i 2019 og frem.

Sikker drift af Aula og Meebook

Parterne er enige om nødvendigheden af at sikre en sikker drift af samarbejdsplatformen Aula og læringsplatformen Meebook. Parterne er derfor enige om, at driften skal finansieres i overførselssagen 2018-2019 eller senest i budget 2020.

Databeskyttelsesforordning

Parterne er enige om at afsætte midler til at sikre, at lokale systemer på skoler og daginstitutioner lever op til de krav om opbevaring af personaledata, som følger af indførelsen af den nye Databeskyttelsesforordning.

Der afsættes:

- 4,7 mio. kr. på service i 2019, 3,2 mio. kr. i 2020 og 1,3 mio. kr. årligt i 2021-2022

Teknik- og Miljøudvalget

Midlertidig renovering af Svanemøllen Pier

Parterne er enige om at afsætte midler til en midlertidig renovering af Svanemøllen Pier, da placering af HOFOR skybrudsledning ikke er besluttet endnu, og som kan overlape med pieren.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2019
- 0,1 mio. kr. årligt på service i 2021-2022 til drift af Svanemøllen Pier

Indtægtsudfordring vedrørende containerafgifter

Teknik- og Miljøforvaltningen har reduceret containertaksten i overensstemmelse med vejlovens krav om, at der udelukkende kan indregnes direkte og indirekte omkostninger i relation til området. Parterne er endvidere enige om at afsætte midler til medfinansiering af mindreindtægterne.

Der afsættes:

- 12,4 mio. kr. på service i 2019 til indtægtsudfordringen vedrørende containerafgifter

Parterne noterer sig, at der er igangsat en budget- og takstanalyse af omkostningseffektiviteten af driftsområder i Teknik- og Miljøforvaltningen. Når resultatet af analysen foreligger, vil der skulle tages samlet stilling til niveauet for bevillinger til Teknik- og Miljøforvaltningens driftsområder mv. Resultatet foreligger medio 2019.

Kultur- og fritidsudvalget

Europa-Parlamentsvalg 2019

Parterne er enige om at afsætte yderligere midler til afholdelse af Europa-Parlamentsvalg i 2019.

Der afsættes:

- 8,2 mio. kr. på service i 2019

Amager Bakke

Med budget 2015 blev der bevilget 30,8 mio. kr. i ansvarligt lån til Fonden Amager Bakke. Fonden har anmodet Københavns Kommune om yderligere finansiering som følge af bl.a. forsinkelser. Parterne er enige om at afsætte midler til et ansvarligt lån til Fonden Amager Bakke.

Der afsættes:

- 6,5 mio. kr. på finansposter i 2019 til lån
- 0,1 mio. kr. på finansposter i 2019-2049 i renteindtægter

Opgradering af Danmarks Rostadion

Resultatet af udbud af anlægsopgaven vedrørende Danmarks Rostadion ved Bagsværd Sø kan vise behov for yderligere finansiering fra bidragsyderne, herunder Københavns Kommune. Parterne er enige om, at et yderligere finansieringsbehov tilvejebringes i overførselssagen 2018-2019.

Beskæftigelses- og integrationsudvalget

Bortfald af refusion

Med *Aftale om erhvervs- og iværksætterinitiativer* bortfalder statsrefusion helt for en række målgrupper af ledige, hvormed finansieringen overlades til kommunerne. Dette indebærer besparelser på et trecifret millionbeløb. Herudover kommer en skævhed i den statslige kompensation. Denne skævhed modsvares delvist af mindreudgifter til danskuddannelse som følge af delvis deltagerbetaling vedtaget med *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag på pensionsbetalinger*.

Der afsættes:

- 43,3 mio. kr. på overførsler i 2019 og 63,4 mio. kr. i 2020 og frem til kompensation for skæv statslig kompensation
- 28,5 mio. kr. på overførsler i 2019 og 29,6 mio. kr. i 2020 og frem i mindreudgifter som følge af deltagerbetaling

IT-understøttelse vedr. ydelsesrefusion

Regeringen har pålagt kommunerne at anskaffe en ny fælleskommunal IT-løsning, der skal opgøre kommunernes refusioner på beskæftigelsesområdet fra 2018. Parterne er enige om at afsætte midler til anskaffelse og drift af nyt IT-system.

Der afsættes:

- 3,4 mio. kr. på service i 2019 og frem til betaling for IT-løsningen Ydelsesrefusion samt teknisk systemejerskab

Parterne er enige om, at et eventuelt mindreforbrug tilbageføres til kassen.

Rehabiliteringsindsats - retskrav

Som følge af en præcisering af reglerne for tilkendelse af førtidspension, deltagelse i satspuljeindsatsen *Flere skal med*, samt øget mødekapaletet i forbindelse med jobafklaringsforløb, er parterne enige om at afsætte midler til at øge antallet af rehabiliteringsmøder midlertidigt fra 2019-2022.

Der afsættes:

- 4,2 mio. kr. på service i 2019, 3,3 mio. kr. i 2020, 3,0 mio. kr. i 2021 og 1,2 mio. kr. i 2022 og frem til øget aktivitet i rehabiliteringsteams under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
- 1,0 mio. kr. på service i 2019, 0,8 mio. kr. i 2020, 0,7 mio. kr. i 2021 og 0,3 mio. kr. i 2022 og frem under Socialudvalget
- 1,0 mio. kr. på service i 2019, 0,8 mio. kr. i 2020, 0,7 mio. kr. i 2021 og 0,3 mio. kr. i 2022 og frem under Sundheds- og Omsorgsudvalget

Flytning og nye lokaliteter til borgere i nytteindsats

For at kunne opretholde aktivitetsniveauet for nytteindsatsen, som er fastsat af Borgerrepræsentationen i budget 2017, er der afsat midler til at finde en løsning for to af de nuværende midlertidige adresser til nytteindsatsen.

Der afsættes:

- 9,2 mio. kr. på anlæg i 2019 til flytning og nye lokaliteter til borgere i nytteindsatsen

Parterne er enige om, at et eventuelt mindreforbrug tilbageføres til kassen

Kvalitetssikring og leverandørstyring af danskuddannelse

Parterne er enige om, at der er behov for kvalitetssikring og leverandørstyring for at sikre den rette kvalitet af undervisningen.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på service i 2019-2021 og 0,6 mio. kr. på service i 2022

Midlertidig indkvartering af flygtninge

Parterne er enige om, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen forud for overførselssagen 2018-2019 afdækker mulighederne for midlertidig indkvartering af flygtninge, som følge af udløbet af særlig dispensation for Ottiliavej i 2021. I den forbindelse skal de afledte konsekvenser for den sociale anvisning også belyses.

Sundheds- og Omsorgsudvalget

Dimensioneringsaftale vedr. elevløn til SOSU-uddannelserne

Parterne er enige om at afsætte midler til at dække de forventede merudgifter på SOSU-uddannelsesområdet som følge af erhvervsuddannelsesreformen fra 2014 og dimensioneringsaftalen for 2017-2019.

Der afsættes:

- 5,7 mio. kr. på service i 2019 til uddannelse af flere SOSU-elever under Sundheds- og Omsorgsudvalget
- 10,7 mio. kr. på service i 2019 til uddannelse af flere SOSU-elever under Socialudvalget

Socialudvalget

Botilbud til borgere med sindslidelse

Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af et botilbud som nøglefærdigt eller kommunalt byggeri. Der er ikke gennemført planlægningsfase for evt. kommunalt byggeri, hvorfor økonomiestimatet er behæftet med usikkerhed.

Der afsættes:

- 131,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2021-2022
- 0,8 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt vedligehold

Parterne er enige om, at drift af botilbuddet afholdes på bevillingen borgere med sindslidelse, der er demografireguleret. Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil forud for botilbuddets ibrugtagelse vurdere behovet for driftsmidler i lyset af den demografiske udvikling med henblik på, at et evt. udgiftsbehov kan løftes i budgetforhandlingerne 2021.

Planlægningsbevilling til botilbud på Beauvaisgrunden

Parterne er enige om at afsætte en samlet planlægningsbevilling for et projekt, der omhandler etablering af et nyt botilbud med 35 pladser, som skal samtænkes med en svømmehal på grunden. Som en del af planlægningsfasen skal det undersøges, om Beauvaisgrunden kan bebygges etapevis.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2019 til planlægningsbevilling til botilbud

Parterne er enige om, at drift af botilbuddet afholdes på bevillingen borgere med sindslidelse, der er demografireguleret. Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil forud for botilbuddets ibrugtagelse vurdere behovet for driftsmidler i lyset af den demografiske udvikling med henblik på at et evt. udgiftsbehov kan indgå i budgetforhandlingerne 2021.

Planlægningsbevilling til botilbud til unge borgere med autisme i indre by

Parterne er enige om at afsætte en planlægningsbevilling til undersøgelse af etablering af et botilbud til unge borgere med autisme.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2019 til planlægningsbevilling

Parterne er enige om, at drift af botilbuddet afholdes på bevillingen borgere med handicap, der er demografireguleret. Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil forud for botilbuddets ibrugtagelse vurdere behovet for driftsmidler i lyset af den demografiske udvikling med henblik på at et evt. udgiftsbehov kan løftes i budgetforhandlingerne 2021.

Nyt botilbud til borgere med erhvervet hjerneskade i Valby Syd

Parterne er enige om at etablere botilbudspladser gennem køb af skræddersyet byggeri til borgere med erhvervet hjerneskade.

Der afsættes:

- 40,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022 til køb af byggeri
- 2,4 mio. kr. på finansposter i 2019 til grundkapital.
- 1,2 mio. kr. på service i 2022 og 1,6 mio. kr. i 2023 og frem til husleje og ejendomsudgifter

Parterne er enige om, at drift af botilbuddet afholdes på bevillingen borgere med handicap, der er demografireguleret. Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil forud for botilbuddets ibrugtagelse vurdere behovet for driftsmidler i lyset af den demografiske udvikling med henblik på, at et evt. udgiftsbehov kan løftes i budgetforhandlingerne 2021.

Parterne noterer sig, at 7,9 mio. kr. på finansposter til deponering til køb af byggeri anvises på lånerammen i 2019.

Ambulant alkoholbehandling

Der er frit valg af behandlingssted ved dag- eller døgnbehandlingen på alkoholområdet, og der er sket en markant stigning i efterspørgslen efter privat ambulant alkoholbehandling. Parterne er enige om at afsætte midler til at dække den forventede udgiftsstigning.

Der afsættes:

- 12,5 mio. kr. på service i 2019-2020 til ekstern ambulant alkoholbehandling

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen vil rette henvendelse til regeringen og KL med henblik på, at kommunen i højere grad får mulighed for at styre udgiftsudfordringen på området. Såfremt der ikke er fundet en løsning fra 2021, kan udfordringen løftes igen med budgetforhandlingerne 2021.

Kofoeds Minde – objektiv finansiering

Københavns Kommunes andel af finansieringen af det regionalt drevne sociale tilbud Kofoeds Minde stiger på grund af opskrivning af pladstallet. Parterne er enige om at afsætte midler til den objektive finansiering.

Der afsættes:

- 11,9 mio. kr. på service i 2019, 10,3 mio. kr. i 2020 og 7,6 mio. kr. i 2021 og frem til objektiv finansiering af Kofoeds Minde.

Midlertidig lukning af krisecenteret Baltic

Krisecentret Baltic er midlertidigt lukket på grund af problemer med indeklimaet. Parterne er enige om at afsætte midler til dækning af merudgifter sfa. den midlertidige lukning.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. på service i 2019

Parterne noterer sig, at Socialudvalget forelægges en samlet plan for det videre forløb med Baltic i september 2018, og at de økonomiske udfordringer vedrørende en evt. yderligere forsinkelse af genåbningen af pladserne i Baltic eller en evt. opsigelse heraf vil blive vurderet frem mod overførselssagen 2018-2019. Eventuel finansiering af anlægsmidler til genopretning eller istandsættelse af Baltic kan blive rejst ifm. overførselssagen 2018-2019.

Specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade

Kommunerne har med virkning fra 2015 fået finansieringsansvar for specialiseret rehabilitering efter endt hospitalsbehandling. Parterne er enige om at afsætte midler til botilbudspladser, øget socialpædagogisk bistand samt specialiseret pleje og støtte i borgerens hjem.

Der afsættes:

- 3,9 mio. kr. på service i 2019 og frem

Præcisering fra Ankestyrelsen – rengøringsindsats til særligt udsatte borgere

Ankestyrelsen har præciseret, at tilbundsgående rengøringer som betingelse for en social eller sundhedsfaglig indsats skal afholdes på servicerammen. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til håndteringen af denne praksisændring.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på service i 2019 og frem til rengøringsindsats til særligt udsatte borgere under Socialudvalget
- 1,0 mio. kr. på service i 2019 og frem til rengøringsindsats til særligt udsatte borgere under Sundheds- og Omsorgsudvalget

Køb af botilbudspladser på handicapområdet til håndtering af påbud

Med overførselssagen 2017-2018 fik Socialforvaltningen tilført 14,9 mio. kr. til køb af eksterne pladser som følge af et påbud fra Socialtilsynet, vedrørende botilbud til en række borgere med handicap. Parterne er enige om at håndtere de varige merudgifter som følge af flytningen af borgere til eksterne botilbud.

Der afsættes:

- 7,4 mio. kr. på service i 2019 og frem

Ændret takst på herberger og krisecentre

Der er fastsat en ny standardtakst for egenbetaling på herberger og krisecentre, som ligger lavere end Københavns Kommunes niveau for egenbetaling. Parterne er enige om at afsætte midler til at dække faldet i indtægter fra egenbetaling.

Der afsættes:

- 2,2 mio. kr. på service i 2019 og frem til fastholdelse af serviceniveau

Parterne noterer sig, at kommunalt finansierede ophold på herberger og krisecentre kan ske efter selvhenvenderprincip og med frit valg mellem godkendte tilbud. Der er ligeledes ikke et øvre prisloft. Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen vil i samarbejde løfte udfordringen overfor regeringen og KL med henblik på, at kommunen i højere grad får mulighed for at styre udgiftsudfordringen på området.

Særlige psykiatriske pladser i regionalt regi

Der blev i budgetaftale 2018 afsat midler til finansiering af 11 pladser på særlige psykiatriske afdelinger i Region Hovedstaden. Københavns Kommune er forpligtet til at finansiere yderligere 5 pladser og bidrage til finansieringen af tomme pladser. Parterne er enige om at afsætte midler hertil.

Der afsættes:

- 6,1 mio. kr. på service i 2019 og frem til 5 pladser
- 7,2 mio. kr. på service i 2019 og 3,6 mio. kr. i 2020 til pulje til finansiering af tomme pladser

Parterne noterer sig, at regeringen vil tage initiativ til at drøfte justeringer af visitationen til de særlige pladser med satspuljepartierne. Parterne er enige om, at området skal følges tæt for at minimere udgifterne til dobbeltkapacitet mv. Uforbrugte midler tilbageføres til kassen.

Overholdelse af forsyningsforpligtelse på botilbudsområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere flere botilbudspladser til borgere med sindslidelse, handicap og autisme for at afvikle ventelister og for at leve op til forsyningsforpligtelsen.

Der afsættes:

- 12,0 mio. kr. på service i 2019 og frem til køb af 12 pladser til borgere med sindslidelse
- 3,6 mio. kr. på service i 2019 og frem til køb af 3 pladser til borgere med handicap

- 3,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til planlægningsbevilling vedr. etablering af botilbudspadser
- 43,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2022 til etablering af botilbud med 18 pladser til unge med autisme
- 2,1 mio. kr. på service i 2022 og 2,8 mio. kr. i 2023 og frem til drift af botilbud med 18 pladser til unge med autisme
- 27,9 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2020 til etablering af botilbud med 17 pladser til unge med sindslidelse
- 0,3 mio. kr. på service i 2019, 8,1 mio. kr. i 2020, 13,1 mio. kr. i 2021 og frem til drift af botilbud med 17 pladser til unge med sindslidelse

Grøn by

Grøn balance – og mere brug af det grønne

Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen til budget 2020 fremlægger en langsigtet arealplan for grønne områder frem til 2050, som kan indfri en vision om, at københavnere i alle bydele – både eksisterende og nye – skal have let adgang til grønne arealer, som er attraktive at bruge. Parterne er derudover enige om at igangsætte en række grønne anlægsprojekter både med investeringer, der baner vejen for nye kommunale parker og lommeparker.

Der afsættes:

- 1,1 mio. kr. på anlæg i 2018-2019 til at udarbejde en langsigtet arealplan for grønne områder samt forslag til eksekveringsparate grønne anlægsprojekter
- 2,5 mio. kr. på anlæg i 2019-2020 til planlægning af en stor kommunal naturpark i Nordhavn
- 18,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2022 til Pioparken – en åben skolepark for hele Sydhavn
- 0,6 mio. kr. i 2022 og 1,1 mio. kr. i 2023 og frem til service til Pioparken i Sydhavn
- 5,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2020 til håndtering af jordforurening og landskabelig bearbejdning af terræn i Kulbaneparken i Valby
- 27,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2022 til Grønningen/Bispeparken - en tryk klimatilpasset park i Nordvest
- 0,3 mio. kr. på service i 2022 og 1,3 mio. kr. i 2023 og frem til afledt drift Grønningen/Bispeparken
- 1,5 mio. kr. på anlæg i 2020 til lommepark ved at bevare nabohaven på Telemarksgade
- 0,2 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift af lommeparken på Telemarksgade
- 10,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2020 i en pulje til plantning af flere træer
- 0,2 mio. kr. på service i 2020 og 0,4 mio. kr. i 2021 og frem til afledt drift til nyplantede træer

Hvad angår Pioparken vil Teknik- og Miljøforvaltningen i den videre proces for projektets realisering inddrage Teknik- og Miljøudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget vedr. disposition af hockeybanen.

Videreførelse af klimasekretariatet

Parterne er enige om at videreføre klimasekretariatet.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. på service i 2019-2022

Ren luft og ren by

Analyse af alternative energikilder til krydstogtskibe

Parterne er enige om at få gennemført en ekstern analyse af mulighederne for at reducere de miljømæssige gener fra krydstogtskibe. Analysen skal undersøge:

- Krydstogtskibes påvirkning af luftforurening i København samt effekten ved at anvende alternative energikilder eller andre modeller/teknologier til reduktion af luftforurening fra krydstogtskibe
- Udbredelsen af landstrøm samt alternativer hertil, herunder erfaringer fra sammenlignelige havnebyer som Hamborg, Stockholm, Oslo og Helsinki samt muligt samarbejde med relevante rederier og havnebyer om etablering af anlæg
- Omkostningerne ved at etablere anlæg til landstrøm, flydende naturgas (LNG) eller andre relevante, alternative energikilder til krydstogtskibe
- Det juridiske grundlag for evt. kommunal støtte til disse alternative energikilder
- Mulighederne for, at Copenhagen Malmø Port giver økonomiske incitamentter til forbedrede miljøegenskaber samt stiller miljøkrav til krydstogtskibe, der anløber Københavns Havn
- Mulighederne for at mindske emissionerne fra havnens andre brugere

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. på service i 2019 til udarbejdelse af analysen

Parterne er enige om, at analysen forelægges Økonomiudvalget forud for overførselssagen 2018-2019 med henblik på, at evt. finansieringsbehov kan indgå i forhandlingerne om overførselssagen.

Skærpet miljøkrav til leverandørkøretøjer og grøn varelevering

Parterne er enige om at afsætte midler til, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne kan gennemføre en analyse af, hvordan Københavns Kommune kan stille krav til sine leverandører om at anvende el- eller biobrændstof i leverandørkøretøjer. Analysen kan trække på erfaringer fra ind- og udland og undersøge muligheden for fx at indgå i partnerskaber med fragtfirmaer om levering af varer på et opsamlingslager, hvorfra varerne distribueres til butikker i mindre biler.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. på service i 2019

Parterne er enige om, at analysens resultater forelægges Økonomiudvalget forud for overførselssagen 2018-2019 med henblik på, at analysens anbefalinger kan indgå i forhandlingerne.

Accelereret indfasning af elbusser i København til 2025

Parterne er enige om, at alle buslinjer, der helt eller delvist finansieres af Københavns Kommune, senest i 2025 så vidt muligt, skal omlægges til elbusser eller andre busser, der for så vidt angår nul-emission af CO₂, markant lavere støj i byrummet og reduceret lokal luftforurening leverer samme positive effekter som elbusser under forudsætning af, at afgiftsfritagelsen for el til elbusser fastholdes efter 2024. Der skal så vidt muligt sikres opbakning hertil fra de øvrige kommuner, som medfinansierer buslinjer i Københavns Kommune.

Parterne er enige om, at Københavns Kommune vil tillade reklamer på busserne i de kommende udbud, så bustrafikken i videst muligt omfang er reklamefinansieret.

Fuld udnyttelse af mulighederne i national klimaplan

Parterne er enige om at udnytte mulighederne i regeringens kommende klimaplan fuldt ud, herunder at skærpe kravene til varebiler, lastbiler og dieslbiler samt at begrænse anvendelsen af brændeovne i København. Parterne er enige om, at evt. finansiering til initiativer kan indgå i forhandlingerne om overførselssagen 2018-2019.

Renhold i byrum med behov for ekstra indsats

Parterne er enige om at afsætte midler til øget renhold til de steder i byen, hvor behovet for renhold er størst.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. på service i 2019-2022 til øget renhold.

Parterne noterer sig, at der er igangsat en budget- og takstanalyse af omkostningseffektiviteten af driftsområder i Teknik- og Miljøforvaltningen. Når resultatet af analysen foreligger, vil der skulle tages samlet stilling til niveauet for bevillinger til Teknik- og Miljøforvaltningens driftsområder mv. Resultatet foreligger medio 2019.

Havnebusser til Nordhavn og flere stoppesteder i Inderhavnen

Parterne er enige om at etablere 4 nye stoppesteder ved Orientkaj i Nordhavn, Langeliniekaj, Enghave Brygge samt Islands Brygge Syd til de kommende elhavnebusser. Hermed betjenes nye byudviklingsområder, og mulighederne for at krydse havnen forbedres.

Der afsættes:

- 18,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til nye havnebusstoppesteder inkl. ladeudstyr ved Orientkaj
- 6,2 mio. kr. på service i 2021 og frem til øgede driftsomkostninger ved havnebusserne samt vedligeholdelse af de nye havnebusstoppesteder
- 6,1 mio. kr. i 2020 og frem i mindreudgifter som følge af billigere drift af elhavnebusser mv.

Parterne noterer sig, at driften til udvidelsen af havnebussernes rute finansieres via forventede mindredgifter sfa. at de kommende elfærger er billigere i drift end de afgående dieselfærger.

Euro 6D norm for busser, der anvendes i institutioner og skoler

Parterne er enige om, at indkøb af busser, der anvendes i københavnske institutioner og skoler, fra 2019 gradvist skal overholde Euro 6D normen. Børne- og Ungdomsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen vil frem mod overførselssagen 2018-2019 analysere mulighederne og udgifterne ved fremtidig overholdelse af Euro 6D normen.

Øget viden om sundhedsskadelige virkninger af luftforurening i København

Parterne er enige om at afsætte midler til, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen igangsætter initiativer, der skal øge viden om sundhedsskadelige virkninger af luftforurening i København.

Der afsættes:

- 2,3 mio. kr. på service i 2019-2020 til årlig undersøgelse, ekspertgruppe og analyser i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen
- 9,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2022 til, at Teknik- og Miljøforvaltningen opsætter minimum tre kommunale målere, hjemmeside i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt projektledelse og tværgående samarbejde

Teknik- og Miljøforvaltningen er ansvarlig for indsamling og videregivelse af data vedrørende luftforurening, mens Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er ansvarlig for fortolkning af de pågældende data i forhold til de sundhedsmæssige konsekvenser og for at publicere sundhedsvarsler til borgerne samt tilrettelægge og iværksætte øvrige initiativer, der kan fremme sundheden ift. luftforurening.

Ny teknologi til at nedbringe luftforureningen ved daginstitutioner - pilotprojekt

Parterne er enige om at afsætte midler til et pilotprojekt vedr. miljøteknologi til nedbringelse af luftforureningen ved daginstitutioner eller skoler, som er udsat for høj luftforurening.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til Teknik- og Miljøforvaltningen

Socialområdet

Styrkelse af psykiatriområdet

Parterne er enige om en række tiltag og indsatser, som vil styrke psykiatriområdet i Københavns Kommune og bidrage med nye botilbudspladser.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på service i 2019 og frem til styrket sagsbehandling og opfølgning

- 3,0 mio. kr. på service i 2019 og frem til hjælp i hjemmet og fleksibel bostøtte (SEL §85)
- 11,3 mio. kr. på service i 2019 og frem til køb af 9 pladser til borgere med sindslidelse

Styrkelse af handicapområdet

Parterne er enige om at styrke kvaliteten på handicapområdet og imødegå et stigende antal borgere med handicap.

Der afsættes:

- 5,7 mio. kr. på service i 2019 og frem vedrørende den supplerende budgetmodel
- 15 mio. kr. på service i 2019-2021 til styrket sagsbehandling og kompetenceudvikling

Styrkelse af hjemløseområdet

Parterne er enige om at afprøve nye boligløsninger for at imødegå udfordringen med manglende boliger til hjemløse.

Der afsættes:

- 3,2 mio. kr. på service i 2019, 6,3 mio. kr. i 2020, 6,8 mio. kr. i 2021 og 4,2 mio. kr. i 2022 til indslusning via bolig og beskæftigelse/uddannelse
- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2018-2019 til planlægningsbevilling til herbergspladser opført som midlertidige boliger til hjemløse borgere (containerboliger)
- 0,1 mio. kr. på service i 2019 til reservationsleje til egnede arealer

Fastholdelse af aktivitetsniveau og åbningstider i stofindtagelsesrummet H17

Parterne er enige om at afsætte midler til at fastholde bemandingen og aktivitetsniveauet i stofindtagelsesrummet H17 på Vesterbro med henblik på, at tilbuddets nuværende åbningstid kan fortsættes.

Der afsættes:

- 4,9 mio. kr. på service i 2019-2022

Styrket nærmiljø i bydele med stofindtag i det åbne rum (stofscenen)

Parterne er enige om, at der frem mod overførselssagen 2018-2019 skal ske en afdækning af mulighederne for at styrke indsatsen for udsatte stofbrugere i København, herunder afdække mulighederne for, samt fordele og ulemper ved, at oprette nye stofindtagelsesrum. Afdækningen skal fokusere på de geografiske områder, hvor omfanget af stofbrug og generne forbundet hermed er størst, herunder Vesterbro, Sundholm og Nørrebro/Nordvest.

Børn og unge med sorg

Parterne er enige om at afsætte midler til at støtte børn i alderen 0-15 år med kompliceret sorg.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. på service i 2019-2020

Kringlebakken og FAKTI

Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre bevilling til FAKTI og Kringlebakken.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på service i 2019-2022 til tilskud til Kringlebakken
- 0,4 mio. kr. på service i 2019-2022 til tilskud til FAKTI

Hellebro

Parterne er enige om at afsætte midler til værestedet Hellebro for hjemløse unge i alderen 18-29 år.

Det afsættes:

- 0,5 mio. kr. på service i 2019-2022

Supplerende anlægsbevilling til nyt botilbud til unge med udviklingshæmning

Parterne er enige om at afsætte midler til et nyt botilbud til unge med udviklingshæmning på Smedestræde i Valby.

Der afsættes:

- 14,4 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2021

Videreførelse af sundhedsteam til udsatte hjemløse

Parterne er enige om at videreføre indsatsen i Sundhedsteamet, der laver opsøgende sundhedsfagligt arbejde blandt gadehjemløse og andre svært udsatte.

Der afsættes:

- 2,7 mio. kr. på service i 2019-2022

Moderniseringsplan på socialområdet

Med budget 2018 blev det besluttet at udarbejde en plan for modernisering af Socialforvaltningens ejendomme. Parterne er enige om at afsætte midler til følgende projekter.

Der afsættes:

- 47,0 mio. kr. på anlæg i 2018-2021 til nye lokaler til ungeherberget Rådmandsgade
- 0,4 mio. kr. i 2018, 1,3 mio. kr. i 2019-2020 og 1,0 mio. kr. i 2021 til reservationsleje til Rådmandsgade
- 1,8 mio. kr. på anlæg i 2018-2019 til planlægningsbevilling til reetablering af botilbuddet Granvej ved nybyggeri af to tilbud
- 0,9 mio. kr. på anlæg i 2019 til planlægningsbevilling til reetablering af 36 pladser i et botilbud på Lindegårdshusene
- 4,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til planlægningsbevilling til reetablering af 70 pladser i to botilbud i Viby som delvis erstatning for Lindegårdshusene

Parterne er enige om, at der indgår overskydende finansiering på 4,3 mio. kr. vedr. to tidligere afsatte planlægningsbevillinger. Parterne noterer sig, at udgifterne til erstatningslokaler for Ungeherberget Rådmandsgade er høje, hvorfor Socialforvaltningen og Byggeri København i den videre projektering skal arbejde for at reducere udgiftsniveauet uden at gå på kompromis med boligstandard eller sikkerhed. Et evt. mindreforbrug som følge af optimeringer inden indgåelse af entreprisekontrakt (KAP 3) reserveres ekstraordinært på kassen til finansiering af fremtidige projekter i moderniseringsplanen for botilbud. Efter indgåelse af entreprisekontrakten tilgår evt. mindreforbrug Byggeri Københavns overskuds-/underskudsmodel, som det gælder for andre byggeprojekter

Byhaverne på Sundholm

Parterne er enige om at videreføre byhaverne på Sundholm.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. på service i 2019-2022

Børneområdet

Stigende dækningsgrader på specialområdet

Børne- og Ungdomsforvaltningen har oplevet en stigning i antallet af børn, der visiteres til specialtilbud. Det gælder skolebørn og børn i institutionsalderen. Parterne er enige om at afsætte midler til stigningen i behovet for specialtilbud.

Der afsættes:

- 35,0 mio. kr. på service i 2019

Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen igangsætter en analyse af aktivitetsudviklingen på special-, dag- og skoleområdet. Analysen skal indeholde handlingsplaner for fremadrettet styring og håndtering på kort og lang sigt. Analysen skal foreligge til overførselssagen 2018-2019.

Høj kvalitetsdagtilbud - pilotprojekt

De første 1000 dage er helt afgørende for et barns livsbane og forskning peger på, at høj kvalitetsdaginstitutioner en varig effekt på udsatte børns livsmuligheder. Parterne er enige om, at afsætte bevilling til pilotprojekter for dagtilbud.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. på service i 2019-2022 til indsatser med mindre børnegrupper og dygtigere medarbejdere, der sikrer nære og stærke relationer mellem børn og voksne
- 1,5 mio. kr. på service i 2019 og 1,0 mio. kr. 2020-2022 til tiltrækning og fastholdelse af dygtige medarbejdere og ledere til udsatte institutioner samt udvikling af en ledelsesuddannelse

- 1,3 mio. kr. på service i 2019-2022 til opsøgende indsats i udsatte familier og hjemmebesøg forud for institutionsstart.

Mad på Ellebjerg skole

Parterne er enige om at afsætte midler til madskole på Ellebjerg skole.

Der afsættes:

- 12,2 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2019
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og frem til vedligehold

Udvidet åbningstid i klubber

I budgetaftalen for 2018 blev der afsat midler til udvidet åbningstid i ungdomsklubber og udvalgte fritids- og junior klubber med mange udsatte unge. Parterne er enige om at finansiere en fortsat udvidet åbningstid og aktivitet i klubberne.

Der afsættes:

- 5,4 mio. kr. på service i 2019-2022 til at videreføre udvidet åbningstid

Øgede normeringer i vuggestuer

Parterne er enige om at styrke den enkelte vuggestues normeringer.

Der afsættes:

- 17,5 mio. kr. på service i 2019-2022

Sundhed og ældre

Nyt Center for Diabetes på Møllegade

Parterne er enige om at afsætte midler til planlægning og opførelse af Nyt Center for Diabetes på Møllegade på Nørrebro. Det nye diabetescenter indgår i en ny helhedsplan for De Gamles By.

Der afsættes:

- 106,4 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2022 til etablering af Nyt Center for Diabetes
- 1,5 mio. kr. på service i 2021 og frem til afledt drift og vedligehold

Konvertering af ni plejeboliger til demensboliger

Parterne er enige om at afsætte midler til konvertering af ni somatiske plejeboliger til demensplejeboliger.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i service 2019 og 1,6 mio. kr. fra 2020 frem til konvertering af pladser

Forebyggende kurser for unge og voksne med symptomer på angst

Parterne er enige om at afsætte midler til at forebygge og sætte tidligt ind over for angst hos unge og voksne.

Der afsættes:

- 2,3 mio. kr. på service i 2019 og 2,0 mio. kr. i 2020-2022 til forebyggende kurser for unge
- 2,2 mio. kr. på service i 2019 og 1,8 mio. kr. i 2020-2022 til mestringskurser for voksne

Terapihaver

Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere en terapihave til fremme af mental sundhed.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. på service i 2019 til udarbejdelse af guide til stilleområder
- 3,9 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2020 til etablering og vedligeholdelse af terapihaven
- 0,2 mio. kr. på service i 2019 og 0,7 mio. kr. i 2020 og frem til drift og vedligehold af terapihaven

Rettidig opsporing af borgere med demens

Parterne er enige om at afsætte midler til kompetenceudvikling vedr. anvendelse af nyt screeningsredskab og viden om opsporing af demensramte samt til ansættelse af demensfaglig rådgiver.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. på service i 2019, 1,2 mio. kr. i 2020-2021 og 0,6 mio. kr. i 2022 til anvendelse af nyt screeningsredskab
- 0,6 mio. kr. på service i 2019-2022 til ansættelse af demensfaglig rådgiver

Tilbagerulning af effektivisering vedr. årlig hovedrengøring og tilskud til ældre mad

Parterne er enige om at tilbagerulle to effektiviseringsforslag vedr. hovedrengøring og tilskud til ældre mad på Sundheds- og Omsorgsudvalgets område.

Der afsættes:

- 3,3 mio. kr. på service i 2019 og frem til at fortsætte tilskud på 9 kr. pr. hovedret til hjemmeboende borgere, der modtager madservice
- 5,2 mio. kr. på service i 2019 og 5,4 mio. kr. i 2020 og frem til at fortsætte tilbuddet om ekstra årlig rengøring til borgere, der er visiteret til praktisk hjælp i hjemmet

Udbredelse af HPV-vaccination til alle skoler

Parterne er enige om at afsætte midler til at tilbyde HPV-vaccine i skoletiden.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. på service i 2019-2020 til skolebesøg, projektledelse, kompetenceudvikling og administration

Parterne er enige om, at såfremt Folketinget beslutter at udvide det nationale tilbud om HPV-vaccination til også at omfatte drenge, vil drenge også skulle tilbydes vaccinen i skoletiden. Den øgede aktivitet kan afholdes inden for den økonomiske ramme.

Årlig musikfestival for ældre - udvidelse

Parterne er enige om at udvide den årlige musikfestival i Bystævneparken, så plejehjemsbeboere fra hele byen får mulighed for at deltage.

Der afsættes:

- 1,1 mio. kr. på service i 2019 og 2020 til udvidelse af musikfestivalen
- 1,0 mio. kr. på service i 2019 og 2020 til transport og følgeskab til plejehjemsbeboerne

Udmøntning af midler fra Økonomiaftale 2019 på ældre- og sundhedsområdet

Med Finansloven for 2018 og Aftalen om kommunernes økonomi for 2019 tilføres Københavns Kommune midler til understøttelse af en værdig død for ældre og styrkelse af indsatsen for pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Indsatserne finansieres over bloktilskuddet.

Der afsættes:

- 12,5 mio. kr. fra 2019 og frem til En værdig død og Aflastning af pårørende

Erhvervstaskforce

Forbedret servicekultur

Parterne er enige om, at der skal skabes en forbedret servicekultur i kommunen overfor virksomheder og borgere.

Der afsættes:

- 3,5 mio. kr. på service i 2019 og 1,0 mio. kr. i 2020 til ekstern undersøgelse af og processtøtte til at forbedre servicen i kommunen
- 5,6 mio. kr. på service i 2020 og 5,4 mio. kr. i 2021-2022 til at udvide den skattefinansierede forhåndsdiallog i byggesager.

Teknik- og Miljøforvaltningen skal årligt afrapportere til Teknik- og Miljøudvalget om indsatsens effekt på virksomhedernes tilfredshed med byggesagsbehandlingen. Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen forud for budgetforhandlingerne om budget 2020 skal undersøge mulighederne for at

bruge robotter til screening af byggeansøgninger med henblik på at øge kvaliteten af byggesagsbehandlingen ved en mere hensigtsmæssig brug af ressourcer – herunder kontakte Trafik og Boligstyrelsen om andre muligheder for standardisering af byggesagsbehandlingen.

Parterne er enige om, at de vil give bygherrer med større byggeprojekter mulighed for at få foretræde for Teknik- og Miljøudvalget tidligt i sagsforløbet. Teknik- og Miljøforvaltningen undersøger i samarbejde med Økonomiforvaltningen mulighederne for at indføre et tidligt foretræde, der øger den politiske indsigt i projekterne og samtidig øger bygherrernes forståelse for de politiske prioriteringer.

Afdækning af potentiale for flere erhvervsparkeringspladser

Parterne er enige om at afsætte midler til, at Teknik- og Miljøforvaltningen kan afdække potentialet for at etablere 500 flere erhvervsparkeringspladser uden at konvertere konventionelle p-pladser.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til screening af fysiske og trafikale forhold

Parterne er enige om, at en mulig etablering af erhvervsparkeringspladser kan indgå i overførselsagen 2018-2019. Parterne er desuden enige om, at Økonomiforvaltningen skal arbejde for en regional pulje i 2020-2022, der kan understøtte kommuners og trafikalselskabers indsatser for bedre forhold for personer, der anvender trafikale kollektive knudepunkter, herunder parker og rejs-anlæg med samlet 5000 parkeringspladser.

Mere virksomhedssamarbejde i folkeskolen

Parterne er enige om, at de københavnske folkeskoler skal styrke elevernes indblik i uddannelse- og jobmuligheder samt styrke elevernes motivation for at gå i skole. Samtidig skal erhvervslivet have bedre adgang til arbejdskraft med de rette kompetencer. Derfor afsættes midler til styrket skole/virksomhedssamarbejde indenfor særligt naturfag, teknologi, innovation og entreprenørskab.

Der afsættes:

- 2,3 mio. kr. på service i 2019-2021 og 3,0 mio. kr. i 2022 til eksterne undervisere
- 1,0 mio. kr. på service i 2019-2021 og 0,5 mio. kr. i 2022 til koordinering, udvikling og understøttelse

Forbedring af beskæftigelsesindsatsen – inkl. lavere sagsstammer

Parterne er enige om at gennemføre en omlægning af beskæftigelsesindsatsen, så den i højere grad rettes mod virksomhederne og reelle jobåbninger samtidig med, at servicen over for virksomhederne øges. Det er en overordnet målsætning at sikre et smidigt arbejdsmarked for byens borgere og virksomheder – med en stigende beskæftigelsesfrekvens som resultat. Dette skal ske gennem partnerskaber med virksomhederne, der skal skabe direkte match mellem borgere og ledige stillinger. Derudover skal det ske gennem virksomhedsindsats med lavere sagsstammer.

Parterne noterer sig, at omlægningen af beskæftigelsesindsatsen trækker servicemåltal på 20 mio. kr. i 2019, og stigende ud i årene, da omlægningen indebærer at udgifterne flyttes fra overførsler mv. til service.

Der afsættes:

- 20,0 mio. kr. i service i 2019, 50,0 mio. kr. i 2020 og 80,0 mio. kr. i 2021 og frem
- 20,0 mio. kr. i overførsler i 2019, 50,0 mio. kr. i 2020 og 80,0 mio. kr. i 2021 og frem i mindre-udgifter

Heraf prioriteres 8,0 mio. kr. til key account managers i 2019 og 15,0 mio. kr. fra 2020 og frem. Heraf prioriteres endvidere 6,0 mio. kr. til ressourceforløb i 2019 og 15,0 mio. kr. fra 2020 og frem, samtidig med at Center for Afklaring og Beskæftigelse omdannes til et center kun for ressourceforløbsborgere. Endelig prioriteres de resterende midler til øvrige målgrupper.

Kvalificeret arbejdskraft

For at sikre en bedre adgang til kvalificeret arbejdskraft er parterne enige om at igangsætte indsatser både i forhold til ledige og i forhold til tiltrækning og fastholdelse af højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

Der afsættes:

- 1,7 mio. kr. på service i 2019 og 0,9 mio. kr. i 2020-2022 til at understøtte tidlig jobsøgning i den private sektor for dimittender
- 0,5 mio. kr. på service i 2019-2021 til videreførelse af støtte til Copenhagen Science City Sekretariatet
- 3,0 mio. kr. på service i 2019, 3,3 mio. kr. i 2020 og 1,8 mio. kr. i 2021-2022 til en pulje, der skal støtte tiltag, der kan øge det internationale kendskab til Greater Copenhagen fx gennem internationale events og branding af Greater Copenhagen.

Parterne er enige om, at Københavns Kommune afklarer potentialet for at etablere et formaliseret samarbejde med staten, de større vidensinstitutioner i Greater Copenhagen samt private virksomheder om at tiltrække kerneforskere/forskningsenheder fra udlandet.

Parterne er enige om, at hvis der er udfordringer med at finde relevante kandidater til virksomheder inden for de fastsatte servicemål, skal de løses i et fælles rekrutteringsmiljø på Ottiliavej bestående af medarbejdere fra både Jobcenter og Københavns Erhvervshuset. Københavns Kommune vil endvidere gå i dialog med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om muligheden for at understøtte et tværkommunalt samarbejde om jobformidling digitalt.

Erhvervspolitiske rammer

Rammerne om det københavnske erhvervsliv skal styrkes via en aktiv erhvervs politik.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. på service i 2019-2022 til Københavns Kommunes strategiske erhvervspolitiske indsatser

Parterne er enige om, at kommunens administration af visioner og regler, som kan påvirke private virksomheders drift negativt, skal afdækkes, med henblik på at sikre, at Københavns Kommune ikke har eller får politikker, der skaber unødige barrierer for vækst og beskæftigelse uden at være forankret i gældende lovgivning.

Tilgængelighed

Parterne er enige om at øge tilgængeligheden i og til København til gavn for både virksomheder og borgere.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. på service i 2019-2021 til at forlænge og udvide rutetiltrækningsindsatsen i Københavns Lufthavn

Parterne er enige om, at Københavns Kommune arbejder videre med en Øresundsmetro mellem København H og Malmø C for at understøtte udviklingen af Københavns Lufthavn og skabe et større og mere integreret arbejdsmarked på tværs af Øresund. Parterne er enige om, at en Øresundsmetro forudsætter etablering af en metrolinje mellem Hovedbanegården og Prags Boulevard.

Parterne er desuden enige om, at Københavns Kommune skal fremme en statslig prioritering af Ring Syd-projektet, der kan aflaste Hovedbanegården og samtidig øge tilgængeligheden mellem Københavns Lufthavn og Vestdanmark.

Beskæftigelse og Erhverv

Lavere sagsstammer i Jobcenter København

Parterne er enige om at afsætte midler til at nedbringe antal sager pr. sagsbehandler i Jobcenter København:

Der afsættes:

- 15,0 mio. kr. på service i 2019 og 20,0 mio. kr. på service i 2020-2022 til lavere sagsstammer

Implementering af anbefalinger fra taskorcen for førtidspension og fleksjob

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget nedsatte i efteråret en taskforce for førtidspension og fleksjob. Parterne er enige om at afsætte midler til at implementering af taskorcens anbefalinger.

Der afsættes:

- 5,2 mio. kr. på service i 2019 til en styrkelse af fagligheden på job- og beskæftigelsescentrene
- 3,7 mio. kr. på service i 2019-2020 og 2,6 mio. kr. i 2021-2022 til sundhedsfaglig rådgivning
- 0,3 mio. kr. på service i 2019 og 0,2 mio. kr. i 2020-2022 til borgerinddragelse

- 0,7 mio. kr. på service i 2019-2020 til projektledelse af implementeringen af anbefalingerne

Særlig beskæftigelsesindsats i udsatte boligområder (Mjølnerparken)

Partnerne er enige om at fortsætte og fokusere den særlige beskæftigelsesindsats i Mjølnerparken, med et særligt fokus på den jobrettede indsats i forhold til virksomheder uden for området.

Der afsættes:

- 2,7 mio. kr. på service i 2019-2020 på projektledere og virksomhedskonsulenter
- 3,0 mio. kr. på overførsler 2019-2020 til aktivering af borgerne

Fremskudt beskæftigelsesindsats i Tingbjerg og Urbanplanen

Parterne er enige om at videreføre den fremskudte beskæftigelsesindsats i Tingbjerg og Urbanplanen, der har fokus på at skabe jobs i samarbejde med lokale boligforeninger og virksomheder.

Der afsættes

- 0,9 mio. kr. på service i 2019-2020 til fremskudt beskæftigelsesindsats

Fremskudt beskæftigelsesindsats i Sydhavnen

Der afsættes midler til en særlig beskæftigelsesindsats i Sydhavnen, der skal øge aktivitetsparate kon-tanthjælpsmodtageres mulighed for at få fodfæste på arbejdsmarkedet

Der afsættes

- 1,3 mio. kr. på service i 2019 og 1,8 mio. kr. i 2020-2021 til virksomhedskonsulenter og husleje
- 0,6 mio. kr. på service i 2019-2021 til misbrugsbehandling

Samarbejdsportal

Parterne er enige om at afsætte midler til et fælles forum for sagsbehandlerne i Jobcenter København og i a-kasserne samt de faglige organisationers socialrådgivere.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på service i 2019-2020 til drift af en samarbejdsportal

Lære- og elevpladser

Parterne er enige om at videreføre indsatsen, der skal matche unge, der mangler en lære- eller elev-plads med virksomheder, der har brug for elever og lærlinge.

Der afsættes:

- 2,2 mio. kr. på service i 2019-2020 til forlængelse af indsatsen

Pulje til megaevents

Parterne er enige om, at København fortsat skal understøtte, at byen er en attraktiv vært for større internationale events som fx verdensmesterskaber, kulturevents, C40 Mayor Summit mv., som bidrager med vækst og arbejdspladser til København.

Der afsættes:

- 12,5 mio. kr. på service i 2019 og 15,0 mio. kr. i 2020-2022 til medfinansiering af større internationale events

City of Congresses

Parterne er enige om at videreføre støtten til City of Congresses.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. på service i 2019 og 0,3 mio. kr. i 2020

Sikker by

Sikker By-strategi

Parterne er enige om at videreføre bevillingsudløbene under Sikker By-strategien for at sikre både forebyggelse og handleparathed i akutte situationer.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på service i 2019 til Sikker By akutpulje
- 0,5 mio. kr. på anlæg i 2019 til Sikker By akutpulje
- 2,4 mio. kr. på service i 2019-2022 til Forebyggelse af ekstremisme og radikalisering
- 6,3 mio. kr. på service i 2019-2022 til Ny Start
- 2,5 mio. kr. på service i 2019-2022 til SSP+ indsats for at undgå, at unge kommer ud i kriminalitet
- 0,6 mio. kr. på service i 2019-2020 til aktiveringsindsats til ledige med banderelationer
- 12,0 mio. kr. på overførsler mv. i 2019-2020 til videreførelse af den intensive aktiveringsindsats til ledige med banderelationer

Øget renholdelse

Parterne er enige om at videreføre bevillingsudløbene for øget renholdelse og tryghedsskabende vagtrundering i Kødbyen.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. på service i 2019-2022 til øget renholdelse i området omkring
- 1,3 mio. kr. på service i 2019-2022 til vagtrundering i Den Brune Kødby

Infrastruktur og byudvikling

Gebyrfritagelse på byggesager

Parterne er enige om at afsætte midler til afskaffelse af byggesagsgebyret for virksomheder og borgere.

Der afsættes:

- 34,2 mio. kr. på service i 2019, 44,2 mio. kr. i 2020, 50,2 mio. kr. i 2021, 53,2 mio. kr. på service i 2022 og 56,2 mio. kr. i 2023 og frem til afskaffelse af byggesagsgebyret

Parterne noterer sig, at der er igangsat en budget- og takstanalyse af omkostningseffektiviteten af driftsområder i Teknik- og Miljøforvaltningen. Når resultatet af analysen foreligger, vil der skulle tages samlet stilling til niveauet for bevillinger til Teknik- og Miljøforvaltningens driftsområder mv. Resultatet foreligger medio 2019.

Øget drift til metroforpladser og reetablering af 3 metrobyggepladser

Parterne er enige om at afsætte midler til øgede driftsudgifter til de nye metroforpladser, der tages i brug i forbindelse med åbningen af Københavns nye metrostrækning Cityringen i 2019.

Der afsættes:

- 6,9 mio. kr. på service i 2019, 7,1 mio. kr. på service årligt i 2020-2021, 6,8 mio. kr. årligt i 2022-2023 og 6,7 mio. kr. på service i 2024 og frem til drift af metroforpladser og reetablering af tre metrobyggepladser

Parterne noterer sig, at der er igangsat en budget- og takstanalyse af omkostningseffektiviteten af driftsområder i Teknik- og Miljøforvaltningen. Når resultatet af analysen foreligger, vil der skulle tages samlet stilling til niveauet for bevillinger til Teknik- og Miljøforvaltningens driftsområder mv. Resultatet foreligger medio 2019.

Drift af belysning ved nyanlagte private fællesveje udført af private bygherrer

Parterne er enige om at afsætte midler til at overtage driften af vejbelysning på alle nyanlagte private fællesveje.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. på service i 2019, 0,8 mio. kr. i 2020, 1,3 mio. kr. i 2021, 2,0 mio. kr. i 2022 og 2,5 mio. kr. i 2023 og frem til drift af belysning af nyanlagte private fællesveje

Ubalance på parkeringsområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til håndtering af mindreindtægter vedr. parkering sfa. Rigshospitalets ophør med køb af kommunal betalingsparkering til deres patienter, samt at den gule betalingszone giver færre indtægter end oprindeligt forudsat.

Der afsættes:

- 6,7 mio. kr. på service i 2019, 6,5 mio. kr. i 2020 og 4,7 mio. kr. i 2021 og frem til nedjustering af indtægtsniveauet på betalingsparkering
- 4,6 mio. kr. på finansposter i 2019, 4,5 mio. kr. i 2020, 3,2 mio. kr. i 2021 og frem sfa. nedregulering af reservationen til modregning af indtægter fra parkering

Øget miljødifferentiering af beboerlicenser (parkering)

Parterne er enige om at nedsætte proventet fra parkeringslicenser i 2019 for beboerlicenser.

Der afsættes:

- 9,5 mio. kr. på service i 2019 til at nedsætte proventet for beboerlicenser.

Nedsættelse af proventet på 9,5 mio. Kr. i 2019 målrettes nedsættelse af beboerlicensen for de mest miljøvenlige biler

Manglende finansiering vedr. forprojekteringer og renovering på en række parkeringsanlæg samt Langebro

Folketinget har den 4. juni 2018 vedtaget en ny lov om parkeringsindtægter, som betyder at parkeringsanlæg under Langebro og parkeringsanlæg på Østerbro ikke længere kan finansieres gennem tilsvarende lavere modregning. Parterne er enige om at afsætte finansiering til parkeringsanlægget i garageanlægget under Langebro. Derudover er parterne enige om at afsætte midler til at dække det forbrug, der har været i forbindelse med projekteringen af parkeringsanlæg på Østerbro, samt forprojektering af parkeringsanlæg på Dantes Plads og Jarmers Plads.

Der afsættes:

- 11,7 mio. kr. på finansposter til parkeringsanlæg i garageanlæg under Langebro
- 0,2 mio. kr. på service i 2019 og 0,6 mio. kr. på service i 2020 og frem til afledt drift af parkeringsanlægget
- 0,9 mio. kr. på finansposter til at finansiere forprojektering af parkeringsanlæg på Dantes Plads og Jarmers Plads
- 2,2 mio. kr. på finansposter til at finansiere de afholdte udgifter i forbindelse med projekteringen af p-anlæg på Strandboulevarden
- 14,8 mio. kr. på anlæg i finansiering som tilvejebringes fra midler fra tidligere p-aftaler

Tunnel til Nordhavn

Parterne er enige om at igangsætte etableringen af en tunnel under Svanemøllebugten (Nordhavnstunnelen), jf. kommunens principaftale med staten fra 2014. Tunnelen er en vigtig forudsætning for den

videre udvikling af Nordhavn. Parterne er enige om, at Nordhavnstunnelen etableres som en kort tunnellsøsningsløsning fra Nordhavnsvej til øst for Færgehavnsvej, at anlægsfasen etapeopdeles, og at der placeres erstatningshavn i Færgehavn Nord. Arbejdet udføres på baggrund af Vejdirektoratets VVM-undersøgelse af Nordhavnstunnelen.

Som følge af principaftalen varetager Vejdirektoratet bygherrerollen. Finansieringen sker gennem et kapitalindskud på 745,4 mio. kr. i 2018 i By & Havn.

Parterne er enige om, at kapitalindskuddet i lighed med finansieringen af Metro til Sydhavnen mellemfinansieres over kassen. Kasseopbygningen sker ved at videreføre den årlige kasseopbygning på 225 mio. kr. i årene 2023-2026, når kasseopbygningen fra Metro til Sydhavnen udløber i 2022.

Der afsættes:

- 745,4 mio. kr. på finansposter, der mellemfinansieres over kassen

Genopbygningen af kassen indarbejdes i indkaldescirkulæret for budget 2020 og frem.

Finansieringsudfordring på byggesagsområdet sfa. gebyrberegningsmodel og ændret lovgivning

Teknik- og Miljøforvaltningen har i 2018 i samarbejde med Intern Revision udarbejdet en ny takstberegningsmodel på byggesagsområdet, som samlet medfører faldende indtægter fra byggesagsgebyrer. Parterne er enige om at afsætte midler til at håndtere finansieringsudfordringen.

Der afsættes:

- 6,3 mio. kr. på service i 2019 og frem til finansieringsudfordringen på byggesagsområdet

Kloakering af kolonihaver

Københavns Kommune ejer en række matrikler, som anvendes til kolonihaver. Det forventes, at Borgerrepræsentationen kan vedtage en ny spildevandsplan marts 2019, hvor der indgår et behov for håndtering af spildevand i kolonihaverne, primært af hensyn til miljø, herunder risikoen for forurening af grundvandet. Parterne er enige om, at anlægsudgiften til kloakering mellemfinansieres over kassen. Der afsættes finansiering og anlægsmåltal, når et projekt igangsættes, og midlerne tilbageføres til kassen over en 30-årig periode, når lejerne tilbagebetaler udgiften over lejen, hvor kommunen samtidigt skal tillægge en markedsrente, der fastsættes afhængigt af igangsættelsestidspunktet.

Øget tilgængelighed for trafikanter med nedsat funktionsevne

Parterne er enige om at afsætte midler til tilgængelighedsforbedrende tiltag til at gøre København mere tilgængelig for alle.

Der afsættes:

- 4,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2019-2021 til Valby Stationsruten
- 5,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2019-2021 til Lergravsparkenruten

Videreførelse af yderligere parkeringspladser ved kommunale institutioner

Parterne er enige om at afsætte midler til fortsat at holde parkeringspladser ved kommunale institutioner offentligt tilgængelige.

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. på service i 2019 og frem til drift af parkeringspladserne.

Parkeringsstillinger

Parterne er enige om at afsætte midler til fortsat at foretage parkeringstillinger og opgørelse af dækningsprocenter.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på service i 2019-2022

Cykelpakke

Med budget 2019 ønsker parterne at fortsætte det høje ambitionsniveau, når det kommer til investeringer i cykelinfrastrukturen. Parterne er enige om at afsætte midler til en række initiativer, der blandt andet giver flere cykelparkeringspladser, sikre skoleveje samt bedre cykelfremkommelighed.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på anlæg i 2019 til en trafikanalyse og et dispositionsforslag for sikre skoleveje ved Backersvej og skolen ved Sundet
- 1,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til foranalyse af forbedring af cykel- og gangforhold på Refshalevej
- 17,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2021 til indsatser på Damhusdæmningen og Hyltebjerg Allé
- 0,3 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt drift
- 13,1 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2022 til cykelparkering ved stationer i samarbejde med DSB
- 0,1 mio. kr. på service i 2020, 0,1 mio. kr. i 2021 og 0,5 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt drift til cykelparkering ved stationer
- 2,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2019 til cykelparkering i samarbejde med Movia
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og frem til afledt drift til cykelparkering
- 3,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til stiforbindelse mellem Terrasserne og Farumruten
- 0,1 mio. kr. på service i 2022 og frem til drift af stiforbindelse
- 5,2 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2022 til Københavns Kommunes finansiering af Roskilderuten
- 0,1 mio. kr. på service i 2020, 0,2 mio. kr. på service i 2021 og 0,3 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt drift af Roskilderuten
- 21,4 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2021 til cykelsti på Strandboulevarden syd
- 0,1 mio. kr. på service i 2021 og 0,2 mio. kr. i 2022 og frem til afledt drift af cykelstien
- 6,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til sikre skoleveje i Ørestad
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og frem til afledt drift af sikre skoleveje i Ørestad
- 3,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2020 til fortov på Center Boulevard

- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og frem til drift af fortov på Center Boulevard

Parterne noterer sig, at DSB bidrager med 50 pct. medfinansiering til cykelparkering ved stationer. Parterne noterer endvidere, at den statslige pulje til fremme af cyklisme støtter anlæg af Roskilderuten, svarende til 40 pct. af finansieringen.

Parterne er enige om frem mod budget 2020 at afsøge mulighederne for at etablere cykelsti på den nordlige del af Strandboulevarden. Løsningen skal indeholde forslag til etablering af erstatningsparkeeringspladser, sikring af bevaringsværdige træer samt finansiering af anlæg og drift.

Der er ikke afsat fuld finansiering til driftsudgifterne til indsatser på Damhusdæmningen - Hyltebjerg Allé og sikre skoleveje i Ørestad. Finansiering af driftsudgifterne i 2019-2022 henvises til overførselssagen 2018-19.

Idræt

Foranalyse vedr. Ketsjersportens Hus

Med budget 2018 blev Kultur- og Fritidsforvaltningen anmodet om at udarbejde en helhedsplan for Kløvermarken. Parterne er enige om at afsætte midler til en screening vedr. Ketsjersportens Hus.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2020

Planlægningsbevilling til omklædning i Sundby Boldklub

Parterne er enige om at afsætte midler til en planlægningsbevilling til nybyggeri af omklædnings- og bedefaciliteter i Sundby Boldklub i Kløvermarken.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. på anlæg i 2019

Hafnia-Hallen – etablering af toiletter og omklædningsrum

Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af to nye omklædningsrum og otte toiletter i Hafnia-Hallen. Midlerne udmøntes til foreningerne bag Hafnia-Hallen, som selv står for ombygningen.

Der afsættes:

- 3,3 mio. kr. på anlæg i 2019

Videreførelse af weekendåbent i Tingbjerg Svømmehal

Parterne er enige om at afsætte midler, så Tingbjerg Svømmehal fortsat kan holde weekendåbent.

Det afsættes:

- 0,7 mio. kr. på service i 2019-2022 til weekendåbent i Tingbjerg Svømmehal

Kunstgræsbaner i Kulbaneparken og i Nørrebroparken

Parterne er enige om at afsætte midler til kunstgræsbaner i byens parker til gavn for både børn, unge og voksne.

Der afsættes:

- 9,4 mio. kr. på anlæg i 2018-2020 til en 8-mands kunstgræsbane i Kulbaneparken i Valby
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 og frem til afledt drift
- 7,1 mio. kr. på anlæg i 2019-2020 til to 5-mands kunstgræsbaner i Nørrebroparken
- 0,2 mio. kr. på service i 2020 og 0,3 mio. kr. på service i 2021 og frem til afledt drift

Dræning af fodboldbaner på Damhusengen

Parterne er enige om at afsætte midler til dræning af fodboldbaner på Damhusengen for at løfte bane-kvaliteten og forlænge sæsonen.

Der afsættes:

- 6,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2018-2020 til dræning af Damhusengen
- 0,1 mio. kr. på service i 2019 og 0,3 mio. kr. i 2020 og frem til vedligehold og drift

Pulje til kunstgræsbaner

Parterne er enige om at afsætte midler til to bevillinger til opgradering fra naturgræsbaner til kunstgræsbaner på Vanløse og Valby Stadion.

Der afsættes:

- 17,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2020 i en samlet pulje til opgradering af to baner til kunstgræs
- 0,8 mio. kr. på service fra 2021 og frem til afledt drift

Parterne er enige om, at opgraderingen foretages i denne prioriterede rækkefølge: Vanløse Stadion, Valby Stadion.

Parterne noterer sig, at bevillingerne alene er baseret på maksimalpriser uden midler til stedspecifikke udgifter, og at der ikke er gennemført planlægningsfase. Der skal muligvis etableres støjreducerende tiltag. Økonomien er derfor behæftet med usikkerhed, og der kan opstå behov for merbevilling til de to projekter. Alle baner kræver, at der foretages en VVM-screening.

Planlægningsbevilling til svømmehal på Beauvaisgrunden

Parterne er enige om at afsætte midler til en samlet planlægningsbevilling til en svømmehal på Beauvaisgrunden.

Der afsættes:

- 4,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til planlægningsbevilling

Parterne noterer sig, at planlægningsbevillingen til svømmehallen skal sammentænkes med etablering af botilbud med 35 pladser og plejeboliger, og at det i planlægningsfasen skal undersøges, om Beauvaisgrunden kan bebygges etapevis

Kultur

Videreførelse af Festivalpuljen

Festivalpuljen støtter i gennemsnit 40 festivaler og idrætsbegivenheder, som engagerer publikum og styrker byens identitet. Parterne er enige om at afsætte midler til festivalpuljen med ønsket om bl.a. at støtte begivenhederne Engage Music Festival, Swoop Challenge og Jødisk Filmfestival.

Der afsættes:

- 12,5 mio. kr. på service i 2020

Tilbagerulning af hjemtagelse af opgaver i Wonderful Copenhagen

Parterne er enige om, at Copenhagen Eventures fortsat forankres i Wonderful Copenhagen med et årligt driftstilskud på 2,4 mio. kr., som allerede er finansieret, med fokus på tiltrækning, budproces og markedsføring af megaevents i København. Sekretariatsbetjeningen af det kommende Eventråd varetages af Copenhagen Eventures og skal understøtte Københavns Kommunes strategiske arbejde med megaevents.

Tilbagerulning af effektivisering vedr. Team Copenhagen

Kultur- og Fritidsudvalget har vedtaget en kommunal hjemtagelse af kommunens eliteidrætsopgaver fra Team Copenhagen pr. 1. januar 2019. Parterne er enige om at omgøre denne beslutning, så Team Copenhagen fortsat vil fremme og udvikle eliteidrætten i Københavns Kommune.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på service i 2019 og frem

Copenhagen 2021 – Worldpride og Eurogames

København danner rammen om LGBTQI+ megaevent 'Copenhagen 2021', når København har værtskab for WorldPride og EuroGames i 2021. Parterne er enige om at afsætte midler til den indledende planlægning af eventet.

Der afsættes:

- 6,5 mio. kr. på service i 2019

Kultur- og Fritidsforvaltningen er i dialog med eventorganisationen med henblik på at afklare grundlaget for at fastlægge udgiftsniveauet for det samlede arrangement. Finansieringsbehovet skal indgå i forhandlingerne om budget 2020

Tour de France

Parterne er i forlængelse af Borgerrepræsentationens beslutning 22. juni 2017 enige om, at København etablerer og indtræder som medejer af et interessentskab, der vil skulle forestå planlægning og afvikling af en dansk del af Tour de France med start i København 2021, hvis København tildeles værtskab. Parterne er enige om, at Københavns Kommune indskyder i alt op til 25 mio. kr. i interessentskabet. Den del af indskuddet, der skal falde i 2019, er parterne enige om at afsætte i overførselssagen 2018-19. Skal betalingen falde før aftaleindgåelse om overførselssagen 2018-19, omprioriteres midlerne midlertidigt fra puljen til uforudsete udgifter, som genopbygges i overførselssagen. Evt. delindskud i 2020 og 2021 indarbejdes i Indkaldescirkulæret 2020.

Anemonen

Anemonen er et scenekunsthuse for børn i alle aldre. Parterne er enige om at afsætte midler til driftsstøtte til Anemonen.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. på service i 2019

Demokratiets Hus

I forbindelse med budget 2018 blev der afsat en planlægningsbevilling og midler til reservationshusleje til Demokratiets Hus. Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af et Demokratiets Hus som et kulturhus med en stærk ungdomsprofil i et kommunalt lejemål i Købbyen på Vesterbro.

Der afsættes:

- 8,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2021
- 0,3 mio. kr. på service i 2020 til organisatorisk arbejde til samarbejde med ungdomsorganisationerne
- 0,5 mio. kr. på service i 2019, 0,8 mio. kr. i 2020, 1,6 mio. kr. i 2021 og 1,3 mio. kr. i 2022 og frem til reservationsleje, drift, vedligehold og leje af bygningen

Flytning af Valby Bibliotek, reovering af Valby Kulturhus og helhedsplan for Toftegårds Plads

Med budget 2017 blev der afsat midler til en screening af mulighederne for at føre faciliteterne for Valby Bibliotek i Annexstræde op til nutidige standarder, og at flytte biblioteket til Valby Kulturhus/Toftegårds Plads. Parterne er enige om at afsætte midler til en helhedsplan for Toftegårds Plads og et nybyggeri på Toftegårds Plads, der skal huse Valby Bibliotek. Derudover reoveres Valby Kulturhus.

Der afsættes:

- 80,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2022
- 0,6 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt drift

Copenhagen Contemporary

For at indfri målsætningerne i Kultur- og Fritidspolitikken er parterne enige om at fortsætte støtten til kunstcentrets aktiviteter inden for international samtidskunst på Refshaleøen.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. på service i 2019-2022

Jødisk Filmfestival

Parterne er enige om, at udbrede viden gennem film om jødiske kulturer og narrativer til alle interesserede unge og voksne gennem afholdelse af en filmfestival.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. på service i 2019

Parterne er enige om, at den jødiske filmfestival kan finansieres af festivalpuljen i 2020.

Videreførelse af fri adgang til pensionister og førtidspensionister til Thorvaldsens Museum og Nikolaj Kunsthal

Parterne er enige om at afsætte midler til, at pensionister og førtidspensionister kan få fri adgang til Thorvaldsens Museum og Nikolaj Kunsthal.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på service i 2019-2022 til dækning af indtægtstab

Københavns Museum forventes at åbne medio 2019. Parterne noterer sig, at der i overførselssagen 2018-2019 kan tages stilling til, om der skal være gratis adgang på Københavns Museum.

EnergiCenter Voldparken

Med budget 2014 blev der afsat midler til drift af EnergiCenter Voldparken (ECV), der i dag huser en børnehave, byhave, økologisk folkekøkken og kaffebar samt fungerer som forsamlingssted i Brønshøj/Husum. Parterne er enige om at forny bevillingen.

Der afsættes:

- 2,8 mio. kr. på service årligt i 2019-2020

Øvrige

Afledt drift til en række nye anlægsprojekter

Parterne er enige om at afsætte midler til afledt drift og vedligehold til en række nye anlægsprojekter.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. på service i 2019 og frem til drift af cykelsti ved Amagerbanen
- 1,0 mio. kr. på service i 2019-2023 og 0,3 mio. kr. i 2024 og frem til drift af Bryggervangen
- 1,0 mio. kr. på service i 2019 og frem til drift af KMC-areal på Selinevej
- 0,3 mio. kr. på service i 2019 og frem til drift af cykel- og gangbro over Folehaven
- 0,3 mio. kr. på service i 2019 og 1,0 mio. kr. i 2020 og frem til drift af Enghaveparken
- 0,2 mio. kr. på service i 2019 og 0,3 mio. kr. i 2020 og frem til drift af Følager, adgangsvej og sydlig forplads til Ny Ellebjerg Station

Tingbjerg-Husum byudviklingsstrategi

Parterne er enige om at fortsætte dialogen med staten om at muliggøre forbindelser på tværs af Vestvolden samt nordvendte motorvejsramper på Hillerødmotorvejen.

Boligsociale helhedsplaner

Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen frem mod overførselssagen, på baggrund af resultatet af regeringens boligpolitiske aftale om almene boliger, skal udarbejde et budgetnotat med vurdering af behovet for finansiering til videreførelse af kommunens bidrag til de almene boligorganisationers boligsociale helhedsplaner.

Videreførelse af tilskud til Sabaah

Parterne er enige om at videreføre bevillingen til foreningen Sabaah, der har til formål at forbedre vilkårene for LGBT+ borgere med minoritetsbaggrund.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. på service i 2019-2022 til foreningen Sabaah

Lukning af Innovationshuset

Parterne er enige om at nedlægge Innovationshuset og tilpasse budgettet med:

- 3,1 mio. kr. på service i 2019 og 6,2 mio. kr. på service 2020 og frem, som indgår i finansieringen af budget 2019

Den tværgående analyseenhed

Parterne er enige om, at rammerne for Velfærdsanalyseenhedens arbejde ændres således, at den nye tværgående analyseenhed forankres i Økonomikredsen, for at opnå en styrket og operationel enhed. Enheden får et bredere fokus og kan arbejde på alle kommunens områder og nedskaleres samtidig således, at bevillingen fordeles med 6,7 mio. kr. i både 2019 og 2020. Parterne noterer sig, at der som følge heraf samtidig laves en tilpasning af bevillingerne til køb og drift af IT-løsninger.

Der afsættes:

- 6,7 mio. kr. på service i 2020
- 2,3 mio. kr. i mindreudgifter på service i 2019
- 1,7 mio. kr. i mindreudgifter på anlæg i 2019, 1,7 mio. kr. i 2020 og 1,0 mio. kr. i 2021

Social dumping – pilotprojekt med ID-ordning

Parterne er enige om at styrke kommunens indsats over for social dumping.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i service i 2019-2020 til et 2-årigt pilotprojekt vedr. ID-kort på bygge- og arbejdspladser

Målsætning om reduktion af de administrative udgifter

Københavns Kommunes administrative udgifter pr. indbygger er faldet fra 2013 til 2017, men København ligger fortsat højt ift. andre byer, og der er potentiale for at mindske bureaukrati og lette administrative arbejdsgange – bl.a. gennem automatisering og digitalisering.

Parterne er på den baggrund enige om, at forvaltningerne skal arbejde videre med anbefalingerne vedr. nedbringelse af administrationsudgifter fra budgetanalyserne forelagt Økonomiudvalget den 21. august 2018. Det kan bl.a. ske gennem:

- Reduktion af administrative lag, fokusering af centrale enheder og fortsat standardisering og forenkling af administrative processer
- Ambitiøs udnyttelse af automatisering og robotteknologi i bl.a. koncernenheder og på myndighedsområder
- Yderligere digital understøttelse af decentral kapacitetsstyring, planlægning og styring af fysiske aktiver
- Styrket fokus på effektive arbejdsgange og værdiskabende administration

Den enkelte forvaltning er ansvarlig for sin organisation, men der vil være synergieffekter ved at trække på tværgående erfaringer og fælles redskaber.

Parterne er enige om, at de administrative udgifter pr. indbygger skal nedbringes med 10 pct. over de næste fire år. Med målsætningen sikres det, at administrative effektiviseringer bidrager mere i de kommende år således, at der kan prioriteres service til de borgernære kerneområder. Effektiviseringerne kan medgå til at indfri forvaltningernes effektiviseringsmåltal.

Parterne er enige om at følge udviklingen i kommunens administrative udgifter og forvaltningernes tiltag til en mere effektiv administration i de kommende år. Der følges op første gang i forbindelse med budget 2020.

Økonomiforvaltningen forelægger Økonomiudvalget en afgrænsning af målsætningen for reduktion af administrationsudgifter.

Samling af ejendomsdrift

Parterne er enige om at se på nye måder at løse og organisere opgaverne indenfor kommunens ejendomsservice med henblik på at høste synergieffekter, at højne den faglige kvalitet og at gøre det enklere at få udført ejendomsserviceopgaver.

Parterne er enige om, at samling af kommunens rengøringsopgaver i én samlet enhed vil give muligheder for et øget fagligt fokus på rengøringsopgaven, en bedre uddannelse af rengøringspersonalet samt bedre mulighed for jobs med flere timer indenfor rengøring, herunder flere fuldtidsstillinger. Endvidere vil en samlet rengøringsløsning for kommunens enheder kunne understøtte ønsket om en mere multifunktionel udnyttelse af kommunens ejendomme af flere brugergrupper og forvaltninger.

Det vurderes med udgangspunkt i de opgjorte omkostninger til rengøring på 517 mio. kr., at der er et effektiviseringspotentiale i kommunen der kan hentes over 3 år stigende fra 30 til 90 mio. kr. årligt. Parterne er derfor enige om, at Økonomiforvaltningen med inddragelse af de øvrige forvaltninger forelægger Økonomiudvalget en business case forud for overførselssagen 2018-2019, som konsoliderer effektiviseringspotentialet, beskriver de nødvendige investeringer til bl.a. uddannelse, IT-understøttelse og implementering og indfasningen af effektiviseringspotentialet fra 2021-2023, samt hvilke opgaver og enheder, der kan omfattes, mhp. at Økonomiforvaltningen (Københavns Ejendomme og Indkøb) skal varetage den kommunale rengøring i kommunens institutioner begyndende fra d. 1. januar 2020.

Parterne er desuden enige om at udvikle løsninger for synergieffekter i kommunens arealpleje, med henblik på at realisere et potentiale på minimum 5-10 mio. kr. Løsningerne kan eksempelvis indebære fælles snerydning, vedligehold af legepladser, grøn drift og renhold. Københavns Ejendomme og Indkøb skal med inddragelse af forvaltningen analysere effektiviseringspotentialet ved forskellige tiltag og forelægge Økonomiudvalget et beslutningsoplæg og en business case forud for overførselssagen 2018-2019 for effektivisering af arealplejeopgaver med henblik på igangsættelse pr. 1. januar 2020.

De kommende år arbejdes videre med effektiviseringen af ejendomsdriften generelt, herunder med særligt fokus på forsyningsområdet og sikringsområdet.

Digitale løsninger - IT-redegørelse for Københavns Kommune

Kommunen skal forbedre sine evner til at udvikle og implementere storskalaløsninger på det digitale område. Parterne er derfor enige om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne skal udarbejde en IT- redegørelse, som skal give en status på og sætte retning for digitalisering i Københavns Kommune. Arbejdet forankres i IT-kredsen.

Kortlægningen skal særligt afdække:

- Udfordringer med og potentialer for flere fælles digitale løsninger på tværs af kommunen

- Områder, hvor større eksisterende IT-systemer er af en karakter, som vil kræve omkostnings-tunge udskiftninger eller udviklingstiltag over de kommende år.
- Nye områder, hvor digitalisering og ny teknologi kan anvendes til at understøtte en effektiv og smart opgavevaretagelse i de enkelte forvaltninger og på tværs af forvaltningerne
- Behovet for en digital indgang til kommunens udbud

På baggrund af redegørelsens resultater udarbejdes en række anbefalinger til fremadrettede skridt for digitalisering i Københavns Kommune. Første IT-redegørelse forelægges ØU i 2. kvartal 2019 med henblik på, at eventuelle investeringsbehov sfa. analysens resultater kan indgå i budget 2020.

Ekstra praktikpladser til erhvervsuddannelseselever

For at sikre rekrutteringsgrundlaget for arbejdsområderne: kontor, køkken og ejendomsservice, og for at afhjælpe manglen på EUD-praktikpladser, er parterne enige om at afsætte midler til ekstra praktikpladser.

Der afsættes:

- 1,6 mio. kr. på service 2019, 4,5 mio. kr. 2020, 4,0 mio. kr. 2021, 0,9 mio. kr. 2022, 0,5 mio. kr. 2023 og 0,2 mio. kr. 2024

Styrket indkøbsorganisation

Der er gennem de senere år igangsat en række initiativer på indkøbsområdet, herunder implementering af *KVANTUM Indkøb* i hele kommunen og etablering af Center for Indkøb i Økonomiforvaltningen. Analyser af indkøbsområdet viser, at der er et yderligere potentiale for effektiviseringer og peger på, at indkøbsorganisationen skal modnes og styrkes for at indfri et yderligere potentiale for bedre indkøb. Parterne er enige om, at Københavns Ejendomme & Indkøb i samarbejde med forvaltningerne udarbejder et oplæg til styrket indkøbsorganisation, der skal gøre det muligt at hæve det nuværende måltal for årlige effektiviseringer på indkøb fra 25 mio. kr. årligt til mindst 50 mio. kr. årligt fra budget 2022. Arbejdet forankres med Økonomikredsen som styregruppe og Indkøbskredsen som arbejdsgruppe. Oplægget vil bl.a. omfatte:

- Potentialeestimer på indkøbskategorier og forvaltningsniveau
- Oplæg til organisering af indkøbsområdet med beskrivelse af fordele, ulemper og afgrænsninger, samt implementeringsmodel herunder i relation til indførelse af kategoristyring
- Analyse af brugeradfærd med forslag til forbedringer
- Evt. finansieringsbehov sfa. at opgaveporteføljen forventes udvidet i forbindelse med overgangen til kategoristyring.

Oplægget forelægges Økonomiudvalget for ud for overførselssagen 2018-2019.

Mere byggeri for pengene og smartere brug af m2

Københavns Kommune skal fortsat bygge mange skolespor, idrætshaller, daginstitutioner og etablere fodboldbaner og grønne områder for at følge med befolkningsudviklingen. Det er nødvendigt, at Københavns Kommune bruger eksisterende og kommende bygninger og arealer optimalt, for at sikre plads til de nye københavnere. Det er et mål, at der er fokus på at bygge billigere, men også at skabe gode fysiske rammer for hverdagen. Flexibilitet i de krav, der stilles til kommunens byggerier giver mulighed for at designe det mest arealoptimale byggeri til grunden. Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne skal:

- Afdække den faktiske brug af institutioner og faciliteter, så det af arealplanerne til budget 2020 fremgår, hvor stor en del af behovet for kapacitet og faciliteter, der kan dækkes ved smartere brug af m2 og hvor stor en del af behovet, der kræver grundkøb og nybyggeri.
- Undersøge potentialet for at gentænke byens udearealer til fritids- og idrætsaktiviteter ved fx at sportsbaner placeres ovenpå hinanden, flere sportsgrene deler udearealerne, græsbaner konverteres til kunstgræsbaner, der kan bruges hele året, og der kommer bookingsystem med overblik og incitament til at udnytte kapaciteten optimalt.
- Udarbejde forslag til tværgående funktionsprogrammer, der indeholder forslag til samtænkning af funktioner i både nye og eksisterende byområder. På grundlag af gode eksempler udarbejdes forslag til dobbeltanvendelse, multifunktionelle løsninger og klarlægning af rammevilkår og incitamentsstruktur for at optimere brugen af kommunens m2
- Se på mulighederne for at skabe mere fleksible i krav til parkering og udearealer til kommunale institutioner ifm. Kommuneplan 2019
- Genberegne maksimalpriser på baggrund af de ændringer, der følger af ovenstående, samt på grundlag af de indhentede erfaringer med brug af konceptet. Endvidere skal der skabes gennemsigthed i udgifterne ved modernisering på Socialforvaltningens område med henblik på en reduktion af de reelle anlægsudgifter
- Udarbejde forslag og investeringscases til effektiv brug og indretning af kommunens administrative arbejdspladser
- Se på mulighederne for standardisering i fx skolebyggeri

Økonomiudvalget forelægges resultaterne af arbejdet inden sommer 2019 med henblik på, at resultaterne kan indgå i Budget 2020.

Principper for opgørelse af fremtidigt kapacitetsbehov

Parterne noterer sig, at kapacitetsbehovet for kommunale kerneinstitutioner og faciliteter opgøres i arealplaner, som er baseret på den demografiske udvikling, kommunens eksisterende serviceniveau og optimal udnyttelse af eksisterende kapacitet. Planerne reguleres årligt på grundlag af ændret demografi, gennemførte byggeprojekter og ændringer i arealmuligheder.

Indvendig vedligeholdelse

Parterne er enige om, at kommunens ejendomme skal have en god vedligeholdelsesstand udvendigt såvel som indvendigt, og at midler til vedligehold skal anvendes effektivt og på grundlag af langsigtet planlægning. På den baggrund er parterne enige om at:

- Der udarbejdes et oplæg til nye snitflader, hvor dele af den byggefaglige og tekniske del af den indvendige vedligeholdelse overdrages til Københavns Ejendomme og Indkøb. Delingen foregår efter princippet om opdeling mellem det byggefaglige og det funktionelle/visuelle vedligehold.
- Kommunens enheder skal have mulighed for at tegne et abonnement, til håndtering af de indvendige vedligehold, der fortsat ligger hos enhederne.
- Forvaltningerne skal fremadrettet lave en årlig opgørelse af forbruget til indvendigt vedligehold, med henblik på at sikre økonomisk grundlag for et tilstrækkeligt vedligeholdelsesniveau.

De ændrede snitflader og en abonnementsmodel for indvendigt vedligehold skal skabe en mere effektiv anvendelse af de indvendige vedligeholdelsesmidler og sikre at lovmæssige sikkerheds- og funktionskrav i kommunens bygninger overholdes samt at værditab, som følge af manglende rettidig undgå.

Økonomiudvalget forelægges et beslutningsoplæg inden sommeren 2019 om de ændrede snitflader, de budgetmæssige konsekvenser samt implementeringsplan mhp. at initiativerne træder i kraft fra den 1. januar 2020.

Derudover skal Københavns Ejendomme og Indkøb med inddragelse af forvaltningerne gennemføre en analyse af det indvendige vedligeholdelsesefterslæb for at afdække investeringsbehovet. Analysen vil bl.a. vurdere efterslæb på tekniske anlæg, VVS-arbejde, køkkener mv. Resultatet forelægges Økonomiudvalget forud for overførselssagen 2018-2019.

Udmøntning af puljer

Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer

For at forhindre yderligere nedslidning blev det med indkaldelsescirkulæret for budget 2019 indarbejdet en pulje svarende til den årlige skønnede nedslidning af veje og broer. Samlet set er puljen opgjort til 161,0 mio. kr. Parterne er enige om at udmønte puljen til genopretning af byens vejbaner, cykelstier, fortove, afvanding, broer og signalanlæg. Vedligeholdelsesindsatsen skal genoprette forholdene på strækningerne til oprindelig standard. På de strækninger, hvor der i dag er begrænset fremkommelighed for borgere med mobilitetshandicap, skal genopretningen sikre hensigtsmæssige forhold for denne gruppe. Midlerne udmøntes som en samlet bevilling.

Der afsættes:

- 7,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Absalonsgade (Halmtorvet - Svendsgade)
- 21,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Bellahøjvej (Godthåbsvej -Frederikssundsvej)

- 8,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Frederiksborgvej (Frederikssundsvej - Glasvej)
- 12,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Hulgårdsvej (Borups Allé - Frederikssundsvej)
- 32,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Lundtoftegade
- 2,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Magstræde
- 6,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Norgesmindevej
- 2,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Snaregade
- 11,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Stefansgade
- 17,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Øster Voldgade (Sølvgade - Oslo Plads)
- 40,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2019 til genopretning af Østerbrogade (Dag Hammerskjolds Allé – Jagtvej)

Udmøntning af investeringspuljerne

Parterne er enige om at afsætte finansiering til fem forslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service, som skal anvendes til at indfri effektiviseringsmål-tal i 2019.

Der afsættes:

- 4,2 mio. kr. på samlet anlæg i 2019-2021 til automatisering af sagsgange i Kultur- og Fritidsforvaltningen (automatisering fase 2)
- 0,9 mio. kr. på anlæg i 2019 til billetautomater til Københavns Museum og Nikolaj Kunsthal
- 0,1 mio. kr. på service i 2019 til billetautomater til Københavns Museum og Nikolaj Kunsthal
- 0,3 mio. kr. på service i 2019, 3,5 mio. kr. i 2020 og 0,2 mio. kr. i 2021 til geografisk tilpasset vintertjeneste
- 2,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til insourcing af brolæggeropgaver ved større driftsprojekter
- 2,4 mio. kr. på service i 2019 til insourcing af IT-plattform for spildevandsstyring

Derudover er parterne enige om at afsætte finansiering til ti forslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service. Parterne noterer sig, at effektiviseringerne på service indgår som en del af forvaltningernes effektiviseringsbidrag for 2020 og frem.

Der afsættes:

- 26,6 mio. kr. på anlæg i 2019 til LED-belysning i Københavns Kommunes ejendomme (tværgående belysningspakke 2 etape a)
- 4,0 mio. kr. på samlet anlæg i 2019-2022 til gennemgang og revurdering af effektbidrag
- 5,4 mio. kr. på anlæg i 2019 til energibesparende ventilation
- 9,7 mio. kr. på samlet anlæg i 2019-2020 til energirigtig ventilation på Rådhuset
- 2,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til effektivisering af Københavns Kommunes dagbehandling
- 0,9 mio. kr. på service i 2019 til effektivisering af Københavns Kommunes dagbehandling
- 1,2 mio. kr. på anlæg i 2019 til samling af strategiske forpagtningsaftaler for cafédrift
- 0,1 mio. kr. på service i 2019 til samling af strategiske forpagtningsaftaler for cafédrift

- 12,0 mio. kr. på anlæg i 2019 til lavtskylstoiletter og vandbesparende armaturer (Vandsparecase 3)
- 4,9 mio. kr. på service i 2019, 0,6 mio. kr. i 2020, og 0,5 mio. kr. årligt i 2021-2023 til optimering af skolernes kopi, scan og print
- 0,4 mio. kr. årligt på service i 2019-2022 til bedre affaldssortering i daginstitutioner og skoler
- 10,3 mio. kr. på samlet anlæg i 2019-2020 til effektivisering på administrative m² i Børne- og Ungdomsforvaltningens områdeforvaltninger
- 2,0 mio. kr. på service i 2019 og 1,5 mio. kr. i 2020 til effektivisering på administrative m² i Børne- og Ungdomsforvaltningens områdeforvaltninger.

Parterne er herudover enige om at afsætte finansiering til ét investeringsforslag, som giver effektiviseringer på overførsler mv. og som har fået en godkendt velfærdsanalytisk vurdering.

Der afsættes:

- 2,2 mio. kr. på service i 2018 og 3,2 mio. kr. i 2019 til styrkelse af området for mellemkommunal refusion

Partnerne noterer sig, at styregruppen for projektet om mellemkommunal refusion løbende følger op på forslaget i implementeringsperioden, og at der ultimo 2020/primus 2021 udarbejdes status på forslaget til Økonomiudvalget.

De afsatte midler til de fem forslag, der anvendes til at indfri effektiviseringsmåltal i 2019 finansieres med 6,4 mio. kr. på service og 7,1 mio. kr. på anlæg fra investeringspuljen for 2018. De afsatte midler til de øvrige 11 forslag finansieres med 18,5 mio. kr. på service og 71,2 mio. kr. på anlæg fra investeringspuljen for 2018.

Der resterer herefter samlet set 161,0 mio. kr. i investeringspuljerne for 2018, der indgår som finansiering i aftale om budget 2019.

Finansiering

Økonomiske rammer for budget 2019

I budgetforslaget for 2019 er det finansielle råderum opgjort til 3.669,9 mio. kr. (eksklusive effektiviseringer på overførsler mv.). Parterne er enige om, at overskydende midler fra den reelle kasse på 89 mio. kr. skal indgå som finansiering.

Parterne noterer sig, at der efter fremlæggelsen af budgetforslaget er foretaget en række ændringer til det finansielle råderum.

Parterne er enige om, at der er følgende ændringer til finansieringen af budgetaftalen:

- Overskydende midler fra investeringspulje 2018 på 161,0 mio. kr.

- Puljen vedrørende Værdig død og Aflastning til pårørende udmøntes, hvorfor der frigives service for 12,5 mio. kr. i 2019 og frem
- Mindreudgifter på puljen til afledte driftsudgifter til anlægsprojekter medfører, at der frigives service for 1,7 mio. kr. i 2019, 0,3 mio. kr. i 2020-2021 og 0,1 mio. kr. 2022
- Indstillingen "Tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2019" (TÆF) medfører finansieret servicemåltal på 19,4 mio. kr. i 2019 og samlet finansiering herudover på 54,7 mio. kr.
- Det ændrede ledighedsskøn på baggrund af Økonomisk Redegørelse fra august 2018 medfører mindreudgifter i Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets overførselsudgifter på 84,0 mio. kr. i 2019
- Mindreforbrug vedrørende udbedring af byggerier med MgO-plader (budget 2018) på 25,0 mio. kr.
- Annullering af reservation til udsving i efterspørgslen efter danskuddannelse på 10,0 mio. kr. i 2019-2022
- Reduktion af udgifter til gårdhaver på 13,5 mio. kr. i 2019-2022
- Mindreforbrug vedr. tre anlægsprojekter på parkeringsområdet på 14,8 mio. kr.

Herudover foretages reperiodisering af investeringspulje 2019 på 65,0 mio. kr. fra 2019 til 2020, hvilket øger servicemåltallet med 65,0 mio. kr. i 2019.

Ændringerne til budgetforslaget betyder, at parterne i alt har kunnet disponere over 466,6 mio. kr. til service i 2019 og i alt 4.617,4 mio. kr. i budgetaftalen for 2019.

Med aftalen fastsættes Københavns serviceudgifter i 2019 til 25.790,6 mio. kr. Niveauet for bruttoanlæg fastsættes til 3.324,0 mio. kr. i 2019. Bruttoanlægsniveauet skal ses i forhold til kommunernes samlede anlægsramme i 2019 på 17,8 mia. kr.

Budgetforudsætninger

Parterne er enige om at fastholde en uændret kommunal indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift. I 2019 fastsættes skattesatserne til:

- Kommunal indkomstskat	23,8 %
- Grundskyld	34,0 ‰
- Dækningsafgift	9,8 ‰

Parterne er endvidere enige om, at gældsafdraget i 2019 udgør 202,0 mio. kr.

Parterne noterer sig, at kommunens udgifter til demografi er øget med 189,7 mio. kr. i 2019 som følge af den høje befolkningstilvækst i København. Udgifterne fordeler sig således mellem de demografiregulerede udvalg:

- 127,5 mio. kr. til Børne- og Ungdomsudvalget
- 41,7 mio. kr. til Socialudvalget

- 20,5 mio. kr. til Sundheds- og Omsorgsudvalget

Effektiviseringsstrategi

Parterne er enige om, at effektiviseringsstrategi 2019, inklusiv stigende profiler fra tidligere års effektiviseringer, frigør:

- 374,2 mio. kr. i 2019 og 373,8 mio. kr. i 2020 og frem på service. I 2019 er 178,5 mio. kr. nye effektiviseringer
- 0,7 mio. kr. i 2019 og frem på overførsler mv.

Parterne er enige om at videreføre effektiviseringsstrategien i budget 2020. Parterne noterer sig i denne sammenhæng, at Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet er videreført i Økonomiaftalen for 2019, og at Københavns Kommunes serviceramme sænkes med godt 50 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Måltallet for effektiviseringsstrategi 2020 fastsættes i forbindelse med Økonomiudvalgets budgetseminar i januar 2019.

Parterne er desuden enige om ikke at disponere provenuet fra de stigende profiler i forslagene i effektiviseringsstrategi 2019, men lader dem indgå i de kommende års prioriteringsrum. Udvalgene skal dermed anvende provenuet i de stigende profiler til at opfylde de kommende års effektiviseringskrav

Strategi for smarte investeringer (investeringspuljerne)

Den store befolkningsvækst sætter kommunens økonomi under pres. Parterne er derfor enige om at fortsætte strategien for smarte investeringer i velfærden. For at understøtte strategien er parterne enige om, at der med budget 2019 skal afsættes investeringspuljer svarende til niveauet i budget 2018. Investeringspuljerne skal sikre, at den nødvendige omstilling i kommunen sker på baggrund af intelligente effektiviseringer frem for simple besparelser.

Parterne er enige om, at investeringsforslag fortsat fremlægges i forbindelse med overførselssagen og budgetforhandlingerne, og at puljen således udmøntes to gange årligt. Økonomiudvalget forelægges i efteråret 2018 gennemgang og oplæg til præcisering af principperne for udmøntning af investeringspuljerne i 2019.

Når der arbejdes med investeringsforslag med effektiviseringer på overførsler mv. er kassen modpost for gevinster og tab. Parterne er enige om, at forslag med effektiviseringer på overførsler mv. fortsat skal gennemgås af den tværgående analyseenhed under Økonomiforvaltningen i samarbejde med den relevante forvaltning med henblik på at vurdere om investeringsforslaget er evidensbaseret og forventes at resultere i tilstrækkelige varige effektiviseringer, samt om der er behov for løbende opfølgning og en separat evaluering.

Aftaleoverholdelse og budgetprincipper

Parterne er enige om, at Københavns Kommune er med til at sikre, at kommunerne under ét kan overholde Økonomaftalen for 2019. Parterne noterer sig, at der først er endelig klarhed over den fælleskommunale budgetproces efter indgåelsen af budgetaftalen. Parterne noterer sig herudover, at Økonomiudvalget med Første behandling af budgetforslag 2019 og overslagsårene 2020-2022 den 22. august 2018 godkendte, at Økonomiforvaltningen efter indgåelse af budgetaftale bemyndiges til at reperiodisere anlægsmidler, samt foretage justeringer af teknisk karakter mellem styringsområder, såfremt kommunernes samlede budgetter for 2019 overskrider rammerne i aftale om kommunernes økonomi for 2019.

Parterne er yderligere enige om, at Økonomiforvaltningen udarbejder en model for styring af bruttoanlæg i 2019 som forelægges Økonomiudvalget i forbindelse med 4. anlægsoversigt den 4. december 2018 .

Parterne er enige om at forvaltningerne fortsat skal have fokus på at periodisere deres anlægsprojekter korrekt. Dette gælder både i 2019 samt overslagsårene.

Ændringer til budgetaftale 2019 aftales mellem parterne. Derudover noterer parterne sig, at ved uoverensstemmelser mellem aftaleteksten og regnearket i bilag 1, er det bilag 1, der gælder.

Parterne er herudover enige om følgende øvrige budgetprincipper:

- at stemme for forslaget til tekniske ændringsforslag til budget 2019.
- at en række anlægsprojekter stjernemarkeres og derved kan igangsættes ved budgetårets start, og enkelte projekter kan starte i 2018 efter vedtagelsen af budgettet. Bilaget med stjernemarkerede anlægsprojekter vil blive udarbejdet efter aftaleindgåelsen, således at det kan blive kvalitetssikret i samarbejde mellem Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne. Bilaget vil blive fremlagt sammen med det øvrige materiale til afstemningsprogrammet.
- at afledte driftsudgifter til anlægsprojekter i budgetaftalen reserveres på Økonomiudvalgets ramme og bliver udmøntet til de relevante udvalg ved færdiggørelsen af anlægsprojekterne.
- at mindre tekniske forskelle mellem regnearket i bilag 1 og afstemningsprogrammet pga. afrundinger i bilag 1, reguleres på kommunekassen.
- at mindre tekniske afvigelser i balancen mellem udgifter og indtægter i året 2019 reguleres på kassen, således at budgettet er i balance.
- at mindre afvigelser i bruttoanlægsudgifterne i forhold til det fastsatte niveau, reguleres på puljen til uforudsete udgifter på anlæg.
- at hvert udvalg i forbindelse med 2. behandling af budgetbidragene for 2020 tager stilling til, hvorvidt midlertidige driftsbevillinger, der udløber i 2020, skal indarbejdes i udvalgets faste ramme.

Budgetoverholdelse/overførselssag

Parterne er enige om, at de i 2019 vil prioritere et eventuelt realiseret mindreforbrug i regnskabet for 2018. I prioriteringen vil der i tråd med praksis på området blive taget hensyn til udvalgenes overførselsønsker på serviceområdet vedrørende opsparing i institutionerne, eksterne tilskud og kontraktbundne midler.

Der afsættes:

- 126,5 mio. kr. i servicebufferpuljen i 2019 med henblik på anvendelse af et eventuelt mindreforbrug fra regnskab 2018 i budgetår 2019

Med henblik på at sikre budgetoverholdelse på serviceudgifterne, er parterne enige om at videreføre følgende principper:

- at hvert udvalgs serviceramme udgør udvalgets servicemåltal. Dette vil løbende blive korrigeret som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen
- at der i den løbende budgetopfølgning, herunder forventet regnskab (prognosen) og risikolisten følges op på, om forvaltningerne overholder bevillingerne og servicerammen.

Håndtering af forventet merforbrug i 2018

Det forventede regnskab pr. august 2018 har vist, at der er udfordringer med merforbrug på serviceområdet i Børne- og Ungdomsudvalget (korrigeret for decentral opsparing), Teknik- og Miljøudvalget og Socialudvalget. Parterne er enige om, at puljen til uforudsete udgifter i 2018 anvendes til at håndtere udfordringer med merforbrug på service. I forbindelse med prognosen for det forventede regnskab pr. oktober 2018 vil parterne udmønte puljen til uforudsete udgifter forholdsmæssigt til de forvaltninger, ud fra omfanget af forventet merforbrug pr 1. oktober. Såfremt merforbruget forventes at overstige puljen til uforudsete udgifter, er parterne endvidere enige om, at dette håndteres ved at de pågældende forvaltninger optager internt lån samt at der tilvejebringes servicemåltal fra servicebufferpuljen hertil.

Opfølgning på puljer til afledt drift ifm. halvårsregnskab

Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne i samarbejde opgør det forventede forbrug på puljerne vedrørende afledte driftsudgifter til anlægsprojekter forud for overførselssagen og i forbindelse med halvårsregnskabet for 2019. Eventuelle mindreforbrug på puljerne tilfalder kassen. Derudover skal Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne vurdere, hvorvidt budgettet i puljerne i 2019 samt overslagsår skal reguleres i forhold til forventede ibrugtagningsdatoer for de relevante anlægsprojekter. Såfremt budgettet i puljerne skal ændres, er modposten kommunens råderum.

Nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet via merindtægter fra ejendomssalg

Der er fortsat et betydeligt vedligeholdelseefterslæb for Københavns bygningsmasse. Parterne er derfor enige om, at beslutningen om at ekstraordinære salg af aktiver kan finansiere reovering af kommunens ejendomme videreføres i 2019-2022, samt at dette lægges op til politisk behandling i forbindelse med overførselssagen eller budgetforhandlingerne hvert år.

Grundkøb

Parterne er enige om, at der er behov for at videreføre en offensiv strategi for grundkøb, hvis kommunen fremover skal kunne sikre grunde til ny kommunal service, kultur, fritid og rekreative områder i rette tid og til rette pris. Budgettet til demografibetingede og strategiske grundkøb i 2019 fastholdes derfor på samme høje niveau som i 2018 med i alt 350 mio. kr. Økonomiforvaltningen vurderer behovet hvert år i indkaldelsescirkulæret og kommer med oplæg til det årlige budget til grundkøb.

Løsning for Ørestad Fælled Kvarter

Parterne er enige om, at det planlagte Ørestad Fælled Kvarter skal erstattes ved byggeri på alternative byggefelter, som overdrages til By & Havn. Løsningen tilvejebringer ca. 2.550 boliger, hvoraf 25 % bliver almene boliger, 100.000 m² kontor erhverv samt en mindre andel butikker og kommunal service.

- Der etableres et byggefelt på en del af campinggrunden, som for nuværende er lokalplanlagt til campingplads og anvendt til vandrehjem. Området er beliggende nord for Vejlands Allé og udlægges til ca. 219.000 m² etageareal - primært boligbyggeri (841 mio. kr.).
- Bådehavnsvej Øst udlægges til ca. 64.500 m² etageareal - primært boligbyggeri (262 mio. kr.).
- Selinevej Nord udlægges til ca. 81.000 m² etageareal erhvervsbyggeri (110 mio. kr.).
- Erhvervsbebyggelse i Ørestad fortættes med ca. 20.000 m² etageareal (50 mio. kr.).

Parterne er endvidere enige om at indskyde kontant 37 mio. kr. i By & Havn, hvorved den samlede finansiering andrager 1,3 mia. kr. Herudover indskydes yderligere 17 mio. kr., som kompensation for den manglende udviklingsgevinst af kontantbeløbet på 37 mio. kr. Parterne er enige om, at det kontante indskud findes ved, at rammen til renovering af gårdhaver reduceres i de kommende 4 år, således at den nedjusteres fra 26,2 mio. kr. årligt til 12,7 mio. kr. årligt. I planlægningen af byggeriet på campingarealet skal tages mest muligt hensyn til den eksisterende natur. Derfor er parterne enige om, at det bebyggede areal indskrænkes mest muligt. Endvidere bygges der stationsnært i forhold til metroen. Parterne er enige om, at det bebyggede areal højst må udgøre 11,8 ha, samt at det skal inkludere det i forvejen bebyggede/asfalterede areal til vandrehjemmet på 2,1 ha, hvorved det ny-bebyggede areal på fælleden reduceres til 9,7 ha. Det bebyggede område er således mindre end det planlagte byggeri på strandengen, som var på 14 ha.

På arealet kan der opføres samlet ca. 219.000 m² etageareal. Lokalplanområdet bliver 18,1 ha og heraf skal 6,3 ha fremstå som natur, hvoraf en del skal udgøre friareal for de kommende boliger. Parterne er enige om, at der skal være mulighed for en rekreativ anvendelse af de 6,3 ha. Der tages i planlægningen højde for at tilvejebringe kommunale servicetilbud som følge af de nye boliger.

I en arkitektkonkurrence for bebyggelsesplanen skal der lægges vægt på, at der skabes en ny grøn og bæredygtig bydel, hvor boligbebyggelsen har variation af materialer såsom træfacader, begrønnede facader, eksempelprojekter med upcycling byggerier og et generelt grønt udtryk i byområdets byrum. Der skal laves en særlig indsats for at sikre samt øge biodiversiteten i randområdet af byggeriet. Den valgte placering af byggefeltet giver mulighed for, at der er en grøn korridor mellem Amager Fælled og Kalvebod Fælled.

Parterne er enige om, at Bådehavnsvej Vest fremrykkes i kommunens rækkefølgeplanlægning i forbindelse med revision af Kommuneplan 2019 således, at der kan ske en sammenhængende byudvikling med Bådehavnsvej Øst.

Økonomiforvaltningen bemyndiges til at gå i dialog med staten vedrørende nødvendige lovændringer omkring fredning af Strandengen og affredning af nødvendige arealer med videre. Som følge af, at vandrehjemmet og den kommende campingplads nedlægges, indledes endvidere en dialog med staten om at muliggøre en udvikling af Bellahøjmarken således, at pladsen kan opgraderes med moderne og tidssvarende campingfaciliteter, som er helårsåben.

Lokalplanlægningen for ovenstående grunde skal være gennemført inden for den nuværende samling i Borgerrepræsentationen.

Parterne noterer sig, at uforudsete udgifter, som medfører justeringer af værdifastsættelsen af arealerne, finansieres i overførselssagen 2018-2019.

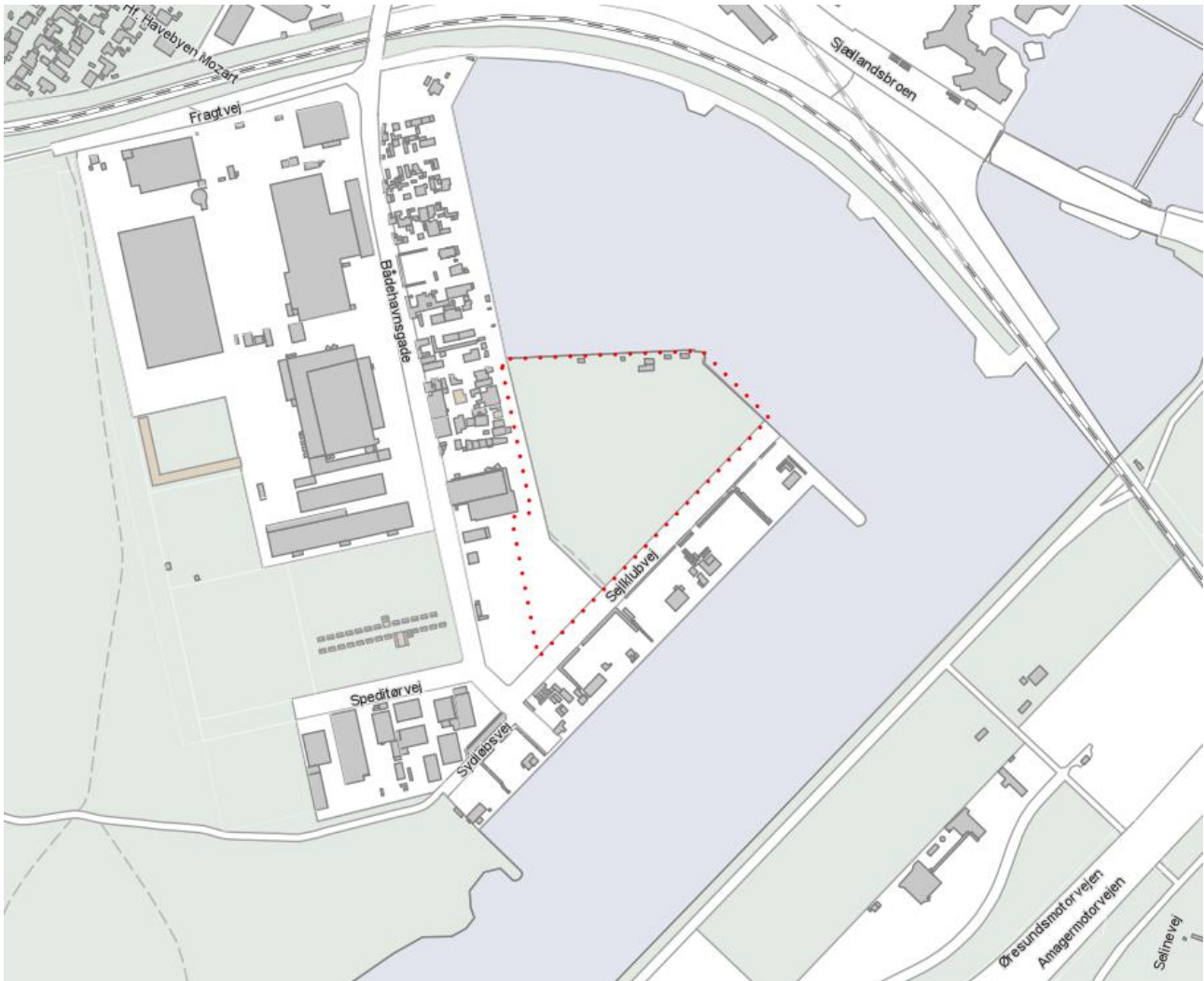

Byggefelter

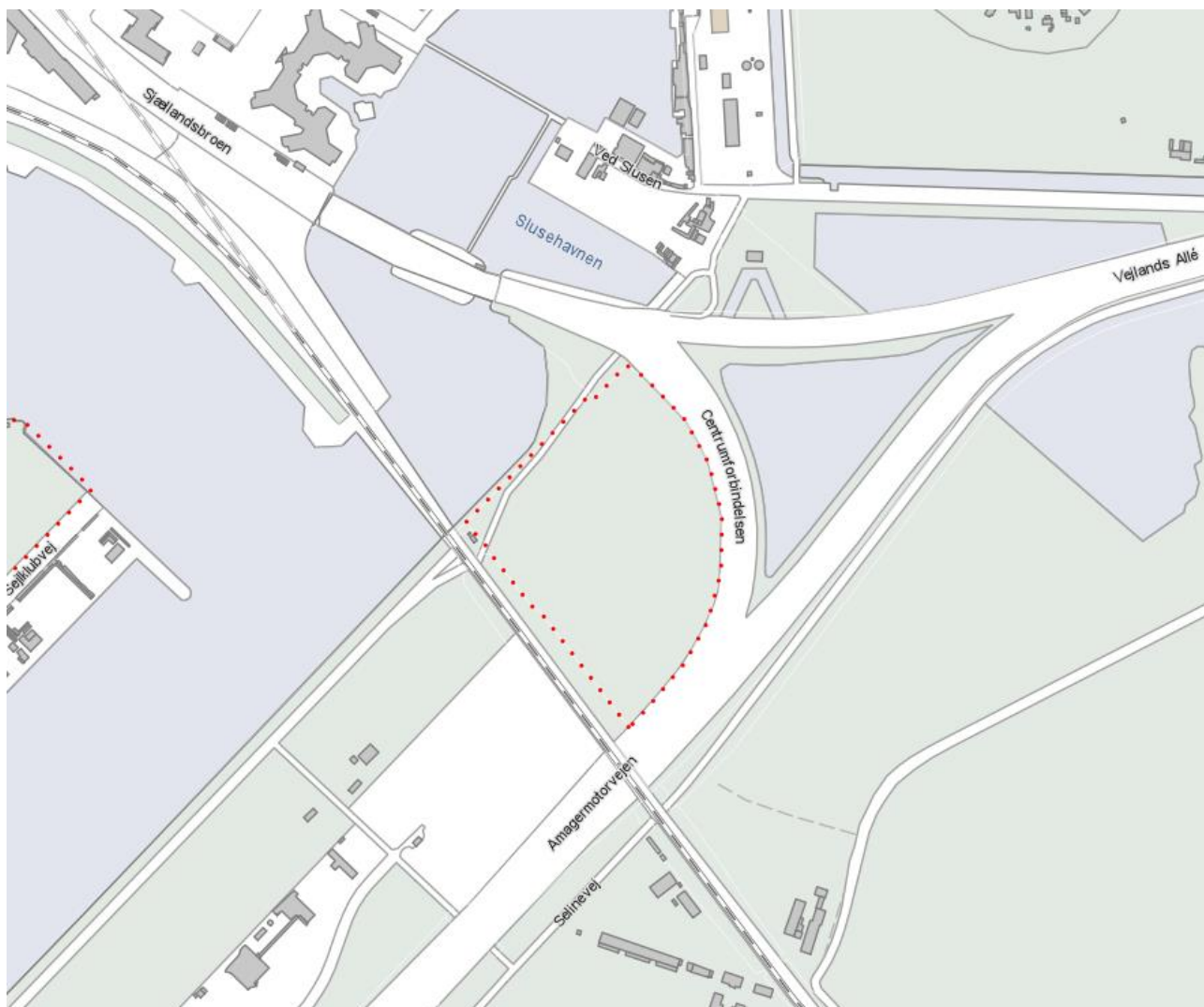
Campingareal

Areal:	ca. 18,1 ha
Bebygget areal:	ca. 11,8 ha
Private boliger:	ca. 1.500
Almene boliger:	ca. 500

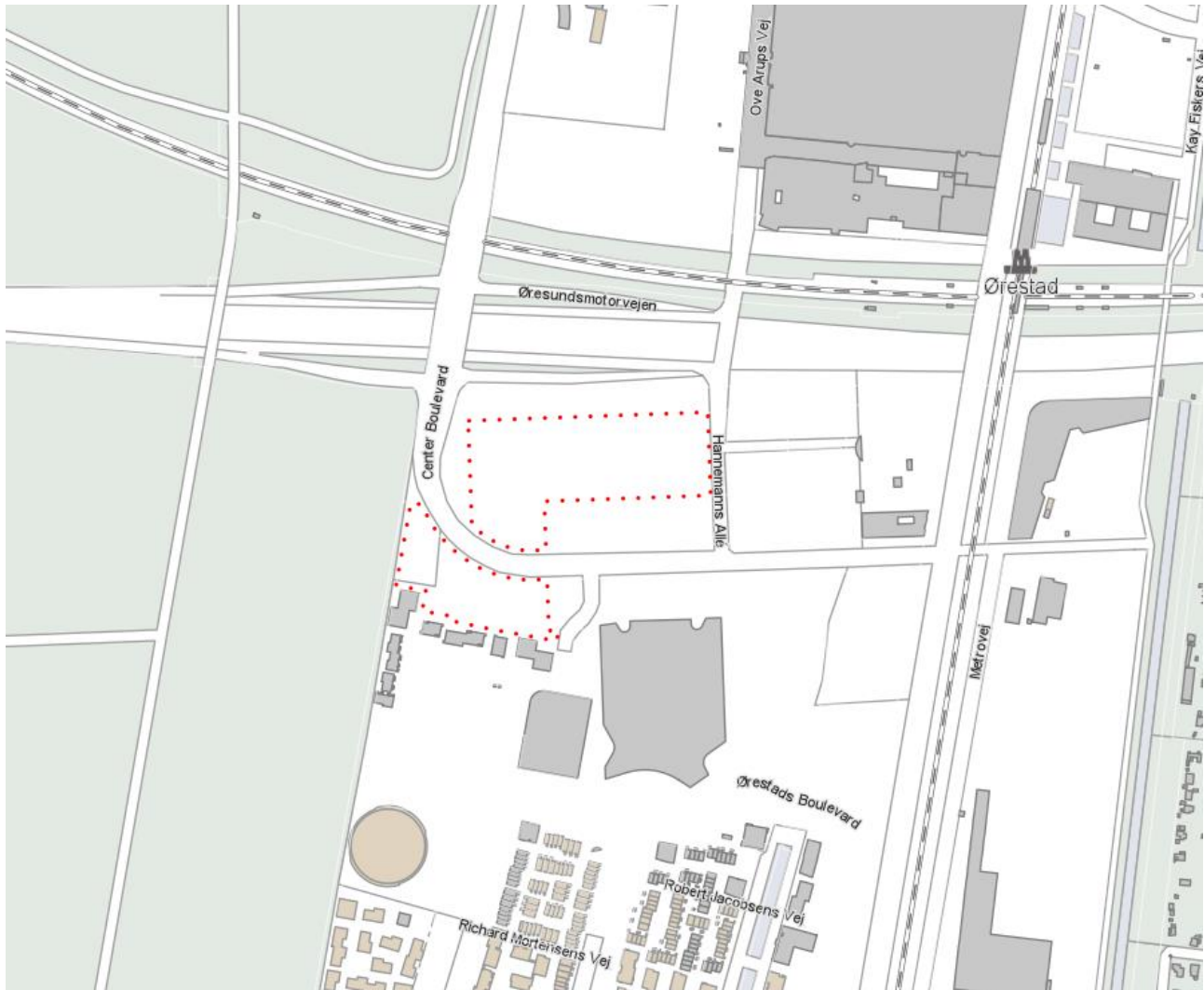
Bådehavnsgade Øst

Areal:	ca. 4,3 ha
Private boliger:	ca. 410
Almene boliger:	ca. 140
Erhverv:	ca. 1.250 m ²

Selinevej Nord

Areal: ca. 4,4 ha
Erhverv: ca. 81.400 m²

Ørestad fortætning syd for motorvejen

Ekstra erhvervsbyggeri på ca. 20.000 m²

BUDGETAFTALE FOR KØBENHAVN 2019

AFTALE OM BUDGET FOR 2019 ER INDGÅET
MELLEM FØLGENDE PARTER:

Frank Jensen
SOCIALDEMOKRATIET

Mia Nyegaard
RADIKALEVENSTRE

Sisse Marie Welling
SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Cecilia Lonning-Skovgaard
VENSTRE

Jakob Næsager
DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Carl Christian Ebbesen
DANSK FOLKEPARTI

Alex Vanopslagh
LIBERAL ALLIANCE

